A. ROGOZ și C. GHENEA

URANIU VI

EDITATĂ DE REVISTA
ȘTIINȚĂ și TEHNICĂ

13

1956

URANIU

de A. ROGOZ şi C GHENEA
(Urmare din numărul 12)

Capitolul VI

Convoiul creşte. Li Cian-su prepară un ceai în cel mai aufenfic stil chinezesc. Cea mai sigură metodă pentru vînarea razelor cosmice. Un trofeu grozav. Îndoielile unul "pilon viu".

La Nankin, expediţia s-a oprit spre a mări convoiul cu un mare număr de noi autovehicule, formate în cea mai mare parte din camioane.

Unul dintre acestea, transporta instrumente de mare sensibilitate: contori Geiger, cîntărind numai 750 de grame, de mărimea unui aparat fotografic, necesari prospectării uraniului şi a altor elemente radioactive; contori cu scintilaţie (folosind soluţii de terfenil), a căror "celeritate"[1] poate scădea până la 1/10 micro-secunde; spectografe de masă portative pentru prospectarea petrolului; un post principal emiţător-receptor (cîntărind cu toate accesoriile lui 100 kg); un grup electrogen de 2,5 K.V.A. pentru alimentarea cu curent a staţiei principale; doi mici emiţători-receptori cu o putere antenă de 15 waţi şi cîntărind uimitor de puţin, abia 500

1 timpul de răspuns a contorului cu scintilaţie e mult mai ripid decît aceea a contorului Geiger-Muller., care e de 100 de niicro-secunde (N A.)

grame fiecare; un mare număr de dozimetre perfecţionate; diferite aparate electronice (ansambluri de contori, de particule şi de ecran; o cameră a lui Wilson – de 50 cm lungime cu cîmp magnetic de 2.400 gaus); contori proporţionali; rachete stratosferice, care aveau să ducă la o înălţime de 300 km un echipaj de contori etc; o foto-pilă cu transistori, producînd pînă la 600 waţi. (De altfel şi celelalte aparate, ale căror dimensiuni şi greutate ne surprind prin micimea lor, erau construite cu transistori – aceste cristale miraculoase descoperite de Branly în 1892 şi care au proprietatea să redreseze curentul, operînd la frecvenţele extrem de ridicate ale razelor electromagnetice). O maşină era amenajată ca atelier de reparaţii, fiind înzestrată cu cel mai variat utilaj. Două camioane purtau două vehicule amfibii şi şenilate şi cele cîteva mii de litri de etilen glicol[2] (95°), amestecat cu benzină, care urmau să înlocuiască apa în radiatoare. În sfîrşit, un autobus transporta o parte din inginerii, tehnicienii şi muncitorii calificaţi ce trebuiau să construiască staţiunea experimenta.

Aşadar, în urma automobilului de comandă venea convoiul alcătuit din cele trei camioane de la Şanhai şi din cele patru camioane şi autobusul de la Nankin.

Fin Siao-şan conducea tăcut GAZ-ul. Telefonînd la Hancou, i s-a comunicat că transportul de la Lanciou nu sosise. Temerile lui se dovedeau întemeiate. Părîndu-i-se că va cîştiga timp dacă vor ajunge cât mai curînd la Hancou, Fin hotărî să pornească imediat, chiar dacă vor avea de călătorit şi noaptea

Convoiul gonea acum pe sub stîncile abrupte ale unor munţi.

— Cât de chinezească e priveliştea asta! spuse Merişor şi arătă spre pereţii verticali ai masivului, pe care pini zvelţi creşteau în cele mai ciudate forme, perpendicular

---

2 Alcool avînd un punct de congelare scăzut (N. A)

pe povîrnişurile prăpăstioase sau chiar cu rădăcinile deasupra coroanei. Departe, ceţuri le serii invăluiseră pieptul unuia dintre aceşti munţi, iar arborii de pe el păreau răsăriţi din scrumul norilor.

— Ai dreptate! recunoscu Li Cian-su. E ca un desen în tuş. Asemenea peisaje au inspirat pe artiştii noştri.

Aproape fără nici o tranziţie, intrară într-o regiune de şes. Văzură la stînga lor nesfîrşite ogoare galbene de orez. Apoi se ivi, risipit pe dealuri, verdele neftiu al arbuştilor de ceai.

— Nu credeţi că ar fi cazul să bem un ceai? îi îmbie Li Cian-su.

— Vrei să culegem un pumn de frunze?

— Nu. Am cules mai de mult, dar uitasem…

Şi scoase dintr-un geamantan un săculeţ cu ceai, cinci ceşcuţe de porţelan alb, cinci linguriţe şi o solniţă cu sare.

— Vrei să oprim maşina? îl întrebă Merişor.

— Nu, vom bea în mers

Li mai scoase un reşou şi o cană metalică (formată din bucăţi ca paharele de voiaj), umplu cana, pe care fixă un capac. Apăsă pe buton şi spuse:

— Ce cred fizicienii, că numai ei sînt stăpînii tehnicii? Reşoul acesta are incrustat în el un circuit electric, aşa că peste cîteva minute vă voi servi un ceai verde cu miros de iasomie, pe care vi-l voi pregăti după aşa-numitul stil Min. O să vă învioreze!

— Am auzit că la început ceaiul era folosit ca leac, spuse Sprna.

— Da, abia în secolul al IV-lea, locuitorii văii Ianţziului au descoperit că este o băutură minunată, care stimulează fără să ameţească. În patria lui, în China de miazăzi, *cia* (ceaiul) era cu mai bine de un mileniu în urmă cultivat şi prelucrat cu măiestrie, deoarece, prin 780, „spuma jadului curgător” îşi făcu intrarea în palatul poeziei. E interesant că evoluţia roşcatei băuturi poate fi

urmărită în linii mari după modurile de preparare

— Ia spune-ni-le şi nouă! îl invită cehul.

— Povestea este veche şi-i împletită cu toată istoria Chinei. În îndepărtatele timpuri ale dinastiei Tan, se strîngeau frunzele în turte, se fierbeau, şi licoarea aurie era sorbită cu nesaţ Pe urmă a venit dinastia împăraţilor Sun, care bătea în apă fierbinte praful de ceai. Încetul cu încetul, băutura minunată a cerut un ritual special, pe care l-au înscris în cărţi bonzii sectei Zen.

Din cană răzbătu un fisîit uşor. Li Cian-su luă capacul:

— Există trei faze de fierbere, continuă el. Acum, când băşicuţele, asemănătoare ochilor de peştişor răzbesc pînă la suprafaţa e... este prima fază. În „Ceakin", Cartea ceaiului, stă scris că nu strică să aruncăm şi un praf de sare. De astă dată, băşicuţele sînt ca mărgăritarul; este a doua fază, în care trebuie să aruncăm nepreţuitele frunze în uncrop. Şi, în sfîrşit, de cum clocotul sălbatic stăpîneşte ceaiul, să împrospătăm tinereţea apei cu o lingură de apă rece ca gheata. Acum ceaiul – acest minunat dar al Asiei – poate fi băut. Am ajuns la cea de-a treia şi ultima fază.

— Dar plantarea nu se face tot după un ritual? întrebă Sprna. Întrebarea rămase fără un răspuns imediat.

Pe când ceilalţi sorbeau din filigene, cuprinşi de farmecul povestirii, Li Cian-su nu-şi putea stăvili un zîmbet. Se vedea că amintirile îl împing spre destăinuiri de mult închise în sufletul său.

— Ritual?! Zîmbetul lui deveni amar. Să vă spun sincer, în China era aşa ceva, dar eu, când am plantat ceai în California, numai după ritual nu m-am ţinut..

Tăcu, apoi respiră adânc şi continua:

— Să nu vă supere că vă plictisesc cu ale mele. Vedeţi, sînt unele clipe când nu mai poţi să taci, şi vorbele te împing singure. Poate sa vă mire, dar ceaiul a fost unul dintre motivele care m-au determinat sa mă întorc în patrie. Părinţii mei au emigrat în S.U.A. Pe când eu eram

abia de opt ani. Tata era învăţător şi, ca mulţi chinezi din San Francisco, avea şi o boiangerie. Această mică întreprindere, în care lucram toată familia, mi-a procurat resursele necesare învăţăturii. Totul părea că înfloreşte până când a venit falimentul. Din leafa mea de asistent şi leafa tatii de dascăl nu puteam trăi. În timpul acesta, aici, armatele comuniste eliberaseră o jumătate din ţară. Noi doi, eu şi bătrînul, munceam din greu. El pe o plantaţie de ceai, iar eu îl ajutam dând şi meditaţii. Pentru nişte venetici ca noi, viaţa acolo nu putea fi decît un iad. Atunci ne-am gîndit că, dacă tot este vorba să culegem ceai, mai bine s-o facem la noi acasă. Eram hotărîţi s-o facem, dar aici era război. Ciankaişiştii mîncau bătaie după bătaie. Pumnul de frunze cîştigat de tata îl plăteam amîndoi cu sînge. Nu eram comunişti, dar amîndoi eram convinşi că amarul din Statele Unite nu-l vom mai întîlni acasă. Mama se prăpădise. La întoarcere, pe drum, s-a dus şi tata, iar acum trei ani, la Şanhai, am avut prilejul să culeg ceaiul adevărului, înflorit ca niciodată. Restul nu mai are nici o importanţă.

— Nici premiul pe care l-ai luat? îl întrebă Tania.

Li Cian-su o privi, dar nu-i răspunse la întrebare.

— Mai serviţi o ceaşcă de ceai?

Între timp, peisajul se schimbase. În depărtare se vedea Poian-Hu, adică lacul Poian.

— Am intrat în provincia Ţziansi, le spuse tovarăşilor săi Li Cian-su. De aici a pornit în octombrie 1934 legendarul *Cian Cen* (Marşul cel Lung).

— *Cian Con!* Ce nume tulburător! murmură Merişor. De cîte ori îl aud, parcă înaintea ochilor mi se perindă extraordinara expediţie a unor viteji…

— Într-adevăr, spuse antropologul, e poate cea mai uimitoare expediţie din cîte a cunoscut istoria umanităţii. Gîndiţi-vă: cu armata lui, Alexandru cel Mare cucereşte în 11 ani o imensă regiune a planetei întinsă din Macedonia până în Mesopotamia; lui Gingis-Han i-au trebuit două

decenii ca să-şi mărească stăpînirea din taigaua siberiană până la Marea de Azov; Tamerlan şi-a sporit imperiul de la Tarim la Smirna pe 6.000 km abia într-un pătrar de veac; Napoleon a străbătut şi el, în decurs de peste zece ani, Europa pe mai mult de5000 km, de la Oceanul Atlantic pînă la Moscova, unde a fost zdrobit; aceeaşi performanţă fatală a fost realizată şi de Hitler într-un timp de două ori mai scurt. Toate aceste isprăvi rămîn cu mult în urma Marşului cel Lung. În numai un an, Armata Roşie a comuniştilor chinezi a străbătui 25.000 de li, adică 12.500 km.[3]

— Ai dreptate! Asemenea mişcări de trupe n-au mai existat în istoria lumii...

— N-au existat, fiindcă această expediţie n-a fost a unui om, ci a întregului popor. 300.000 de viteji au străbătut, din bătălie în bătăile, 18 lanţuri de munţi, dintre care cinci acoperite cu zăpezi eterne, au trecut 24 cursuri de apă, semanînd, cu preţul vieţii lor, ideile revoluţiei. Şi tocmai prin asta se deosebeşte Marşul cel Lung de toate exemplele din trecut. Cuceritorii pe care i-am pomenit şi ceilalţi ca ei au pustiit în calea lor ţările, iar de pe urma împărăţiilor lor nu s-a ales decât praful. Dimpotrivă, eroismul acelora care s-au jertfit în cursul Marşului cel Lung n-a fost zadarnic. După numai 14 ani, ideile pentru care luptaseră au cuprins întreaga suflare a ţării...

— Adică un sfert din omenire! adăugă Merişor.

— Prieteni, ce privelişte încîntătoare! le spuse Tania arătînd cu mîna înspre dreapta lor.

---

3 În octombrie 1934 Cian Kai-şi, urmîndu-şi politica de trădare a luptei împotriva cotropitorilor japonezi. A mobilizat o armată de un milion de oameni, pentru a dezlănţui a cincea campanie împotriva comuniştilor. În octombrie 1934, forţele principale ale Armatei Roşii au părăsit baza din provincii! Tzlansi, din sudul Chinei, şi ocolind pe la nord-vest, au ajuns la Ianan şi s-au concentrat în această regiune eliberaţă.

Străbătînd o reţea deasă de canale, convoiul ajunse la malul unul mare lac, în care soarele apunea majestuos. Sute de jonci îl brăzdau încărcate cu orez, cărbuni de pămînt, sare şi olărie. Plute gigantice de o sută de metri, formate din unirea a mii de trunchiuri, purtau sate întregi cu colibe de bambus şi grădini plutitoare. Din luntrile lor cu coviltir, pescarii prindeau peştele cu ajutorul plasetor, al curselor sau al undiţelor.

— Uite cum plonjează cormoranul acela! se minună Merişor. Bravo! Prinde peştele şi-l aduce la luntre.

— Da, pescarii chinezi folosesc cormoranii, după cum vînătorii folosesc şoimii.

— Iar eu, spuse nerăbdător Fin Siao-şan, ieşindu-şi din muţenia de până atunci, aş vrea să folosesc mai repede bacul care o să ne ducă ia celălalt mal.

— Vrei să ajungem chiar în noaptea asta la Hancou? îl întrebă Merişor.

— Neapărat în trei ore şi jumătate putem străbate această distanţă.

— Nu ne va fi greu pe întuneric?

— Nu mai greu decît ziua. Geamurile tuturor vehiculelor noastre sint metascopice[4].

*

* *

După ce bacul transportă vehiculele pe malul apusean al lacului Pojan, convoiul îşi continuă cu cea mai mare viteză cursa.

În autobusul constructorilor, atmosfera era însufleţită şi veselă. Se formaseră cîteva grupuri care discutau cu aprindere despre viitoarea lor activitate, rîdeau de snoavele spuse de careva sau acompaniau cîntecele transmise la radio.

---

4 Metascopic, adică putînd transforma razele infraroşii în raze vizibile

— La urma urmei, spunea un mecanic, ce rost o să aibă staţiunea asta pe care trebuie s-o ridicăm? Nu zic ba, o să fie o treabă îndrăcită să cocoţăm deasupra norilor un laborator, şi orice treabă îndrăcită mă atrage. Dar zău, nu-i văd prea bine rostul..

— Nici atîta lucru nu pricepi? îi spuse un sudor. Construim o staţie meteorologică. Nu-i aşa, tovarăşe inginer?

— Cred că se vor face acolo şi observaţii meteorologice. Dar scopul staţiei va fi altul.

— Nu mi-ar strica să ştiu şi eu, zise mecanicul.

— Să vă spun. Sarcina principală a staţiunii va fi să cercetăm razele cosmice. Ce soi de raze sînt şi astea? Vă pricepeţi puţin în electricitate. Ştiţi dar că frecvenţa unei unde electromagnetice e numărul de perioade pe secundă şi că această frecvenţă creşte în raport invers cu lungimea de undă. La o frecvenţă de un hertz, adică de o perioadă, lungimea de undă e de 300.000 km pe secundă.

— Asta ştiu. La lecţiile de radiofonie am învăţat că o undă mijlocie de 300 în are un megahertz, adică un milion de perioade pe secundă.

— El bine, razele cosmice au frecvenţe fantastice, care pot atinge şi un milion de miliarde de megahertzi.

Sudorul fluieră admirativ la adresa unei asemenea frecvente.

— Ceea ce înseamnă că lungimea lor de undă e grozav de mică.

— Fireşte! O asemenea frecvenţă corespunde, la o lungime de unda de numai 0,003 angstrom[5] sau – folosind o măsură şi mai mică – de 3 unităţi X, ceea ce reprezintă a treizecea miliarda parte dintr-un milimetru. Vă daţi seama că aceste radiaţii sînt extrem de pătrunzătoare. Cât priveşte numele, li se spune

---

5

„cosmice”, fiindcă vin din cosmos…
— Şi cosmosul ăsta unde se află?
— Întrebarea asta e prea grea pentru biata mea minte, mărturisi zîmbind inginerul. De-abia ţi-aş putea desluşi unde ne găsim noi în cosmos.
— Cum vine asta?
— Vezi dumneata, cosmosul ăsta nu e altul decît universul, numit aşa cu un cuvînt grecesc.
— Aha, vasăzică, razele cosmice vin din străfundul lumii…
— Cam de pe-acolo.
— Şi cu ce le putem fi de folos?
— Le putem domestici. Dar pentru asta trebuie să le prindem.
— Foarte bine! rîse mecanicul. Dacă e nevoie, vom merge şi la vînătoare de raze comice…
— Comic eşti tu! îl apostrofă sudorul. Ele sînt numai cosmice.
— Fie şi cosmice! Ce contează cum le cheamă, totul e să le vînăm.
— Nu va fi necesar! îl potoli inginerul. Treaba asta au s-o facă alţii. Nouă ne revine doar sarcina să construim cursa în care vor fi prinse razele, adică staţiunea experimentală.
* Un angstrom e a zecea milioana parte dintr-un milimetru. Iar o unitate X este egală cu a mia parte dintr-un angstrom, adică cu a zecea miliarda parte dintr-un milimetru.
— Nici asta nu-i rău! Dar, spune-mi tovarăşe inginer, ce-i nevoie de-o cursă atît de înaltă? Mai la vale nu se putea pune?
— Să vă explic. Atmosfera joacă rolul unui ecran care frîneaza înaintarea razelor cosmice. De aceea, cu cît sîntem mai sus, cu atît ne aflăm mai departe de păturile cele mai dense ale atmosferei, adică mai aproape de razele cosmice, cu atît fenomenele vor fi mai intensa şi

mai variate. În acest scop, au fost lansate baloane cu un aparataj uşor pînă la 25—30 km sau rachete stratosferice până la 200 km. Timp de unul sau două minute. Dar rezultatele obţinute cu ajutorul avionului, al balonului sau al rachetei constituie adesea indicaţii cam nesigure. Aceste indicaţii trebuie precizate prin îndelungi şi delicate măsurători care cer bogate surse de energie şi un material greu instalat la post fix, unde să poată fi făcute cercetări regulate timp de luni chiar ani de zile.

— Şi de aceea e nevoie de laborator.

— Întocmai. Pentru vînarea razelor cosmice, staţiile de altitudine reprezintă deocamdată cea mai sigură metodă.

În fundul autobusului, un om cînta din muzicuţă neasemuit de frumos. Repertoriul său părea nesfîrşit, fiindcă fiecare îi cerea cîte un cîntec, iar omul se supunea imediat. Au răsunat atunci melodii bătrîneşti din sudul Chinei, cîntece de luptă, ca *„Sculaţi plugari” I „Toţi mergem la luptă pentru adevăr...”* sau.. *"Nu e vîntul care zboară peste cîmp..."*[6] ba chiar şi „Moment muzical" de Schubert, spre mirarea inginerului care ceruse această bucată, vrînd să verifice vastitatea cunoştinţelor muzicale ale solistului.

— Straşnică orchestră ai, Ciu! îi spuse careva. De unde ai cumpărat-o?

Într-adevăr, muzicuţa lui Ciu era un instrument minunat întins pe trei game: În partea dreaptă, avea o clapă pentru notele cromatice.

— Nu-i cumpărat, le spuse Ciu. E trofeu de război. O am de la un prizonier japonez, care, la rîndul sau, o avea de la un „kamerad” neamţ. Uitaţi-vă! „Made în Germany”, fabrica „Hohner”.

În acest timp, un grup alăturat dezbătea cu pasiune o problemă agrotehnică: cum e mai bine să semeni porumbul – în cuiburi aflate unul de celălalt la o distanţă

---

6 Cu versul acesta începe „Marşul cavaleriei sovietice”.

de 60, de 70 sau de 80 de centimetri? Erau ţărani din diferite regiuni ale Chinei şi deşi, prin activitatea lor, erau devotate regimului popular, vechile deprinderi şi interese nu-i părăsiseră. Se văzu din discuţie că nu exista o părere unanimă în privinţa distanţei reglementare pentru semănatul porumbului.

— Ce tot vă certaţi! căută să-i împace Si-şan, un muncitor îndesat ca un taur. Mai bine m-aţi lăsa să dorm. Fiecare gospodar are măsura lui.

În loc să-i liniştească, vorbele acestea îi aprinse şi mai rău, ca jarul care cade pe o claie de fin.

— Ce gospodar? se supără unul. Tu crezi că am scos din buric 60 de centimetri? Ştiinţa m-a învăţat, şi asta-i depărtarea cea bună.

— Dar mie cine mi-a spus că la mai puţin de 80 de centimetri să nu semăn? sări un altul. Sau poate străbunicul mi-a cîntat la *sao*[7] din *ţîtanul*[8] pe care nu-l am?! Tot ştiinţa m-a învăţat şi pe mine!

La fel se întîmplă şi cu sprijinitorul distantei de 70 de centimetri în favoarea metodei „reglementare”, fiecare invoca ştiinţa, adică priceperea agronomului din satul respectiv. O clipă lucrurile se încurcară: ce fel de ştiinţă mai e aceea care se schimbă după flecare raion. În sufletele lor, nu de mult atrase de lumina ştiinţei, aceasta reprezenta supremul bun, Răspunzătoarea tuturor problemelor vieţii. Şi, deodata, iată că se încurcă la socoteală ca un copil prost.

— Nu vă mai sfădiţi, tovarăşi prieteni! interveni Mu Şi-lo, un tehnician mai vîrstnic. Ştiinţa nu-i vinovată cu nimic.

— Atunci care dintre noi are dreptate?

— S-ar părea că fiecare aveţi dreptate.

— Îţi rîzi de noi!

---

7 Flaut

8 Templu închinat strămoşilor unei familii

— Nu-mi rîd, dar răspundeţi-mi la o întrebare!
— Ce vrei să ştii?
— Cum se cade să se poarte faţă de semenii săi omul cumsecade?
— Drept, răspunse unul.
— Cu înţelepciune, mai spuse un altul.
— Cu blîndeţe, adăugă un al treilea.
— Bine! Aşa am şi deprins noi din moşi-strămoşi. Dar dacă asupra lui vine un duşman, tot cu blîndeţe trebuie să se poarte omul cumsecade?
— Nu
— Dar cum?
— Cu asprime, cu bărbăţie…
— Ei vedeţi! Aşa se intîmplă şi cu pămîntul pe care-l lucrăm. Altfel trebuie să ne purtăm cu ogorul mănos din văile lui Ianţzî şi altfel cu solul îndărătnic din nord. Aşadar, ştiinţa n-a greşit. Agronomii v-au răspuns după soiul pămîntului cultivat de fiecare dintre voi.
Ascultătorilor le plăcuse această maieutică[9] sfătoasă a lui Mu Şi-Io. Discuţia alunecă înspre cea mai însemnată problemă a ţărănimii chineze – cooperativizarea.
— Într-un an-doi, îşi dădu cu părerea un muncitor tinăr, cred că nu mai ramîne necooperativizat nici pui de ţăran…
Si-şan, care încercase zadarnic să readoarmă, se întoarse către tînăr şi, de parcă acesta l-ar fi zorit să meargă cine ştie unde, îi spuse pe un ton în acelaşi timp politicos şi caraghios de enervat:
— *Mamandi tunja!* Mai aşteaptă, tovarăşe! Nu fugi atât de repede că rămîi singur.
Oamenii rîseră.
— Ba, dimpotrivă, replică tînărul. Vino tu mai repede după noi dacă nu vrei să rămîi stingher.

---

9 metodă întrebuinţată de Socrate, filozof din Grecia antica, prin care încerca să afle adevărul folosind întrebări meşteşugite

— Ei, ei! exclamă vesel Mu Şi-Io. Care o avea dreptate: şoimul sau melcul?

Toţi îl priviră pe Si-şan. Acesta era un tînăr vînjos, care, în ciuda feţei lui brăzdate de numeroase cute, nu părea să aibă mai mult de 30 de ani. Privirea scăpărătoare şi buzele senzuale trădau o nestăvilită impetuozitate.

— Uite ce e, fraţilor, le spuse el tărăgănat. Multe lucruri bune s-au făcut de cinci ani încoace în satul chinez. Dar un lucru nu pot pricepe: de ce trebuie să ne ia pămîntul?

Vorba asta căzu ca un trăsnet din senin. Pînă şi Ciu, care-i zicea din muzicuţă nepăsător la tot ce se discutase până atunci, se opri din cîntat, îl privi curios pe Si-şan şi spuse dispreţuitor:

— *Fan-tu!* Cap pătrat! Cum poţi îndruga asemenea prostii?

— Şi, zi! îl întrebă careva. Eşti împotriva cooperativizării?

— Depinde! răspunse viclean Si-şan. Grupurile de într-ajutorare nu sînt rele. Te mai ajută cu o parte de semănătoare, cu alta de batoză…

— Dar de arteluri, ce părere ai?

Si-şan i-o tăie supărat:

— Părerea mea e că nu trebuie să ni se ia pămîntul.

Şi, întorcîndu-se cu spatele, încercă să adoarmă din nou. Ciu prinse a cînta un gopak şi nimeni nu-i mai dădu atenjie lui Si-şan.

— Dormi? îl întrebă Mu Şi-Io, aşezindu-se lângă el.

— Nu.

— Vrei să vorbim?

— Ce să vorbim?

— Pari un băiat de treabă. Cum se poate să spui năzbîtii de astea! N-ai urmat chiar nici un cerc politic?

— Am urmat, dar ce-are a face? Socoteşti că dacă urmează omul un cerc, gata! a şi fost convins? Sau poate crezi că e mai bine să fiu făţarnic şi să spun într-un fel, chiar dacă eu cred altfel?

— Nu, tot mai bine-i ca ce-i în guşă să fie şi-n căpuşă. Dar tu faci un fel de agitaţie care pe proşti i-ar putea zăpăci.

— Slavă domnului că cu dumneata nu-mi merge! rîse Si-şan.

— Spune-mi flăcăule, ce meserie ai?

— Sînt conducătorul unei brigăzi de săpători.

— Da-nainte de asta, ce-ai fost?

— Ţăran sărac.

— Şi părinţii tăi?

— Şi mai săraci.

— Cu teoriile tale, nu prea cred că-i ai la suflet pe comunişti.

— Ba îi am, răspunse grav Si-şan. *Nomi* este cea mai buna specie de orez, iar *gunceandanjen* (comunistul) e cea mai nobilă întruchipare a omului.

— Mă, băiete, tu-mi aduci aminte de E-gun, care iubea dragonii[10].

— De ce?

— Uite de ce. După cum spuneam, E-gun iubea dragonii: arma, uneltele şi sculpturile din casa lui, toate aveau chip de dragon. Despre asta a aflat un dragon adevărat, care a coborît din nori şi a privit prin fereastra lui E-gun, iar coada şi-a strecurat-o pe uşă. Văzînd dragonul, E-gun a aruncat ce avea în mîini şi, înnebunit de groază, a rupt-o la fugă. S-a dovedit astfel că E-gun nu iubea deloc dragonii, ci doar ceea ce semăna a dragon…

— Nu pricep parabola dumitale…

— Tu spui că iubeşti comunismul, dar cînd acesta te îndeamnă să intrl, te sperii şi-o iei la sănătoasa…

— Moşule dragă, cînd i-am dat un picior în spatele moşierului nostru, m-am bucurat, dar cînd mă gîndesc că

---

10 Poveste din cartca lui Liu-Sian "Sin-Siui", scrisă în epoca dinastiei Han.

s-ar putea să intru în artel, nu mă mai bucur…

— Asta fiindcă te mai stăpîneşte *Tu-Sen*, duhul pămîntului.

O vreme tăcură, apoi deodată Mu îl privi bănuitor pe Si-şan.

— În timpul războiului ce-ai făcut?

— Am fost în Armata Populară!

— Daaa?! Şi tot aşa vorbeai?

— N-aveam timp, că înaintam prea repede.

— Şi ce oraşe mi-ai eliberat?

— Mă vezi dumneata pe mine în chipul lui Cian-Fei[11] eliberînd oraşe?

— De ce nu! Eşti destul de voinici Şi n-ai intrat în nici un oraş?

— Ei, de intrat, am intrat eu: În Nankin, în Anţin…

— Te pomeneşti atunci că ai luat parte la forţarea Ianţzîuluî!

— Să ştii că ai haz, moşule! Dacă e să vorbim cum vorbeşti, a? spune că mai degrabă Ianţzîul m-a forţat pe mine.

— Cum, n-ai trecut fluviul?

— Ba da, printre ultimii.

— Ti-a fost frică?

— Nu, eram prea ocupat…

— Cu ce?

— Ei, cu podul. Stăteam în apă şi-l ţineam pe umeri ca sa treacă ostaşii…

Ochii bătrînului se împăienjeniră. În faţa lui se afla deci unul dintre eroii Armatei Populare care au luat parte la legendara acţiune în care un milion de oameni au trecut sub ploaia bombardamentului Marele Fluviu.

— Mă, băiete mă! spuse bătrînul şi-l sărută. Tu eşti unul dintre "pilonii vii".

— Nu-i nici o scofală! răspunse Si-şan. Alţi piloni n-

---

11 strălucit comandant de oşti. Vestit pentru vitejia lui.

aveam la îndemînă, dincolo trebuia să ajungem, aşa că altă cale nu exista.

— Te pomeneşti că ai vreo decoraţie, îl iscodi Cen.

— Am.

Şi „pilonul viu” scoase din buzunar o cutioară, în care era pusă mărturia isprăvii lui, şi spuse:

— Asta dovedeşte cît de imperfecţi sîntem. Mai avem nevoie ca să ni se dea decoraţii pentru că ne-am făcut datoria.

— N-ai decît s-o iei drept o amintire a unei datorii împlinite.

Şi, trecîndu-şi privirile de la decoraţie la omul acesta uriaş, cu ochi arzători, bătrînul izbucni deodată în hohote de rîs.

Dar sucit mai eşti, n-am ce spune! Ai trecut Ianţzîul şi mai dai zor cu pămîntul tău.

— Tatăl meu, tovarăşe, era atît de sărac încît nici măcar „lipit pămîntului” nu i se putea spune. N-avea nici cît a scos diavolul din fundul mării sub unghie.[12]

— Îmi vine să te bat măi băiete, rosti cu obidă Mu. Zău aşa! Tu să te pui în poară cooperativizării?

— Moşule, moşule, eu pînă nu văd nu cred. Să se facă mal întîi. Dacă-i..

— Dacă-i bine, e de mine; dacă nu... Eşti nerod rău băiatule, atîta tot. O să trebuiască să te scuture bine consătenii tăi. Pentru prima oară în cei şaptezeci de ani ai mei văd un viteaz în piele de prostovan!

Capitolul VII

Strowberry şi Kriegsfeld fac planuri de viilor. Uhan. Rectorul Go In-U potoleşte cu răbdare mînia lui Fîn Siao-

---

12 Dintr-o veche legendă în care se spune că dracul n-a putut şă acoată ţărînă din fundul apelor ca să creeze pămîntul

şan. Ciu stă de vorbă cu o „broască ţestoasă”. Tania nu mai are chef să zîmbească. Li Cian-su ia în primire noi camioane. Petea şi Tao-tsu se simt încolţiţi. Iuan întîlneşte un cunoscut. Tovarăşul Tien-huă priveşte cu binoclul. În urmărirea puiului de tigru.

Într-o încăpere rotundă şi boltită, în faţa unor birouri din materie plastică şi care, din pricina numeroaselor butoane, comutatoare şi dispozitive electronice, se asemănau mai mult cu nişte mese de comandă, stăteau doi oameni îmbrăcaţi în haine albe, făcute dintr-o ţesătură neobişnuită.

— Ce veşti ai, Gunther? întrebă unul dintre ei.

— Deocamdată nimic interesant.

— Cum? N-au cîntat nimic?

— Eah! Omul nostru de la Nankin tocmai mi-a transmis ca expediţia n-a rămas mult acolo şi a şi pornit spre Hancou. Când să-i cer amănunte, s-a întrerupt legătura. Abia peste o oră am izbutit să-l prind din nou. Mi-a spus o poveste cu un cîine care l-ar fi atacat.

— Ce caraghios! Dar de la Ciu n-ai mai aflat nimic?

— Ba da, Joe! rînji Kriegsfeld. "Marşul cavaleriei sovietice" şi alte aiureli. Ceea ce înseamnă că au călătorit mereu şi că n-a avut posibilitatea să rămînă singur.

— Ţi-am spus cu că nu-s practice muzicuţele tale î

— Pentru viteza cu care le-am improvizat sînt excelente, oftă plictisit Gunther.

— Cu primul prilej, să le transformi astfel încît semnalele să poată fi transmise cu degetul şi nu prin suflare.

— Bine.

— Acum spune-mi când şi unde crezi că e mai bine să fie atacaţi.

— În orice caz, după ce s-a completat convoiul. Ca să nu mai râmînă nimic din toată complexa lor expediţie.

Cât priveşte locul, el depinde de ruta pe care o vor lua.

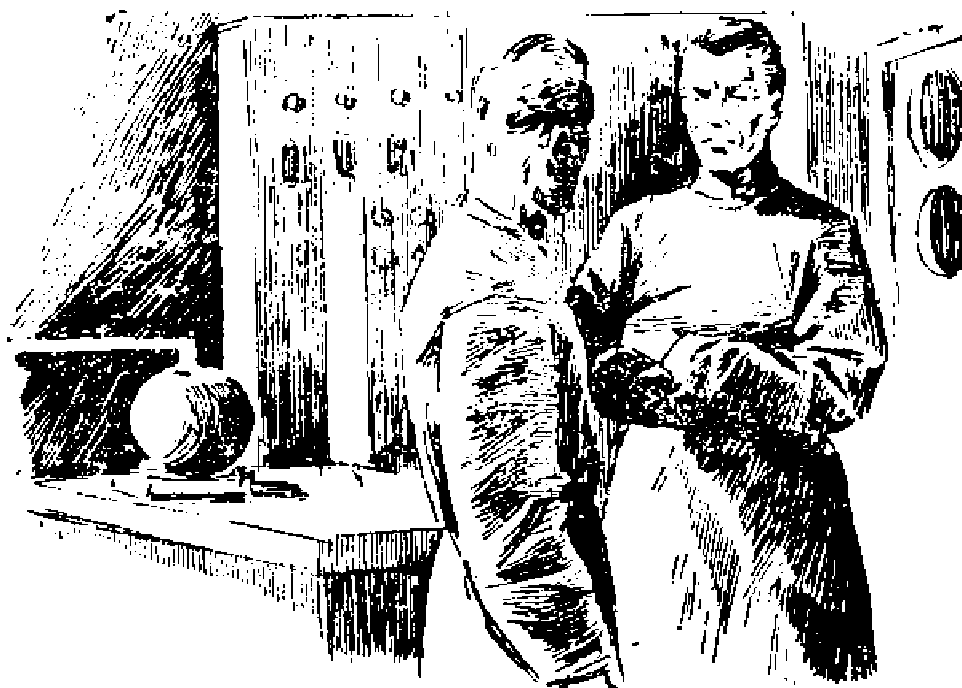
— Pentru asta însă e nevoie ca muzicuţa lui Ciu să ne mai slăbească cu şlagărele roşilor şi să ne trimită informaţii ca lumea.

— La prima haltă, îi voi transmite dispoziţia ta.

— De la roşii ăştia te poţi aştepta la orice surpriză. Originali cum vor să fie, te pomeneşti că şi-au băgat în cap să nu mai facă nici o haltă până în Tibet.

— Exclus. Măcar două-trei opriri trebuie să facă. Şi apoi avem tot timpul să-i distrugem. Totul e ca treaba să fie făcută sigur şi la loc ferit, adică, cel mai bine, într-o regiune muntoasă…

— Te vei ocupa de amănunte şi-mi vei arăta planul concret. Dar te invit să te grăbeşti. Mă cuprinde furia când mă gîndesc că nemernicii ăştia ar putea dibui laboratorul nostru.

— E puţin probabil să ne descopere, deşi nu este cu neputinţă. Ani întregi am lucrat aproape în linişte. Ce vrei! Pămîntul devine tot mai mic. Cât îi priveşte pe roşii,

ăştia şi-au băgat în cap sloganul luptei împotriva petelor albe din Tibet şi îl vor pune în aplicare cu obişnuita lor tenacitate. Oricum, vom avea de furcă cu ei.

— Tocmai de aceea, mîine am să pun la punct planul atacării şi dezagregării afurisitei lor expediţii!

*

*   *

Dacă veţi căuta oraşul Uhan, nu-l veţi găsi decât în cele mai recente hărţi ale Chinei, cu toate că este unul dintre marile municipii ale republicii şi centrul administrativ al Chinei centrale de sud. În schimb, în hărţile mai vechi, veţi afla în locul Uhanulul trei oraşe: Hancou, Hanian şi Ucian. De fapt, Uhanul reprezintă un complex de oraşe; e format din cele trei localităţi mai sus amintite. În acele părţi, Iantzîul curge de la sud-vest spre nord-est. Hanianul se află pe malul stâng al marelui fluviu, iar Ucianul – pe cel drept. La nordul Hanianului e situat Hancoul, aceste două oraşe fiind între ele despărţite de rîul Hanşui, un afluent important al Iantzîului.

Din „Pavilionul cocorului galben” de pe „Muntele şerpilor” se deschide vastă panorama întregului Uhan, căruia siluetele înaltelor furnale îl dau un aspect industrial. Însemnătatea comercială a acestui oraş, care astăzi numără 1.300.000 de locuitori, e subliniată de însăşi străvechea-i faimă de a fi „nodul ce leagă nouă provincii”.

Convoiul expediţiei intra la miezul nopţii în curtea împrejmuită de clădirile universităţii de pe ţărmul înverzit al lacului Dunhu. Primul care sări din maşină fu, fireşte, Fîn Siao-şan. Go In-U, rectorul universităţii, îşi avea locuinţa intr-o vilă din apropiere. I se telefonă şi, fiindcă nu dormea, veni imediat în întîmpinarea oaspeţilor. Rectorul era un venerabil savant, celebru de cîteva decenii prin ideile sale înaintate. Educaţia pe care o

primise îl făcea să preţuiască foarte mult manierele alese. După ce-i sărută Taniei mîna, îi pofti pe oaspeţi să mănînce şi să se odihnească. Nerăbdător însă, Fin dori mai întâi să afle dacă a sosit la Uhan întregul transport afectat expediţiei. Imbiindu-i cu gesturi largi spre vilă, rectorul le spuse că lăzile cu alimente şi medicamente, cu materialele necesare instalării teleferícului, cu grupul Diesel şi cu maşinile cisterne aşteptau în magazii sa fie ridicate de „E.C.I.T.” În ce priveşte însă materialele pentru construcţia staţiunii experimentale, s-a dovedit că temerile inginerului fuseseră întemeiate: directorul uzinei de lîngă Landou comunicase cu cîteva ore mai înainte că nu poate livra comanda din pricină că-i lipseau mijloacele de transport.

— *Huli-hudu!* Prost de dă în gropi! nu-şi putu înfrîna mînia Fin Siao-şan.

— Situaţia e într-adevăr proastă, dragă tovarăşe! spuse cu o sinceră părere de rău rectorul, pe ale cărui buze flutura totuşi un zîmbet liniştitor. Cât despre directorul uzinei, ce să zic? Nu-l socoti chiar atât de vinovat…

— Nu-i vinovat? strigă Fin şi se opri în pragul vilei. Cînd flecare clipă e preţioasă!

— Stimate coleg, zilele vieţii mele sînt numărate. Minunata voastră expediţie cred că e ultima bucurie ce mi-e dat s-o trăiesc. Dragii mei, sînt de partea voastră, dar trebuie să înţelegeţi că în China contemporană clipe preţioase sînt şi acelea pretinse de giganticele combinate metalurgice construite la Anşan, Baotou şi Uhan. Clipe preţioase cere şi uriaşa uzină de instrumente pneumatice de la Şenian. Clipe preţioase sînt şi acelea ale vitejilor care aruncă peste China mii şi mii de kilometri de cale ferată şi ale îmblînzitorilor sălbaticului Huanlie, şi ale oamenilor care vor să facă să răsară la Şan- mîn unul dintre cele mai mari lacuri de acumulare, şi ale săditorilor vastelor perdele forestiere, şi ale…

— Nu trebuia totuşi să ne lase fără camioane!

— Ce vreţi, viaţa e paradoxală! Camioanele disponibile au trebuit să transporte o comandă urgentă pentru uzina de autocamioane de lângă Cianciun!

Toţi rîseră.

— Şi ce credeţi că e de făcut? întrebă Fîn, domolit, în acelaşi timp de cuvintele înţelepte ale bătrînului savant şi de atitudinea lui prevenitoare.

Intîi, să vă odihniţi până mîine dimineaţă! Şi, cu aceeaşi desăvîrşită politeţe, rectorul deschise uşa vilei.

— Bine, bine, dar…

— Am pregătit camioanele de care aveţi nevoie…

— De unde le-aţi scos?

— Din receptorul telefonului! Am vorbit cu ministru!

— Sînteţi un om de ispravă! spuse cu recunoştinţă Fin. Dar de ce n-a vorbit şi Lancioul cu ministrul?

— Pesemne că receptorul său era mai mic, glumi rectorul. Nu uitaţi că Uhanul e de cîteva ori mai mare şi, deci, mai bogat.

— Vom avea totuşi o intîrziere de cel puţin două săptămîni, nu se lăsă Fin. Gîndiţi-vă că pînă acolo avem un drum de aproximativ 1450 km.

— Nu înseamnă decît o singură săptămînă…

— Faceţi socoteala: dus şi întors!

— Numai dusul şi nici el complet.

— Cum asta?

— Matematic. Aţi uitat că, mulţumită clipelor preţioase consumate de bravii noştri constructori, veţi avea la dispoziţie două şosele care vă vor duce la Lhassa: nu numai prin Sikan, ci şi prin Ţzinhai. Din Lanciou vefi merge pe cea de-a doua, care e cu 150 km mai scurtă.

— E totuşi un ocol. Avem atîtea vehicule în convoiul nostru! Înmulţiţi numărul lor cu 1.300 km şi veţi vedea cît combustibil se iroseşte…

— M-am gîndit şi la obiecţia asta! replică imperturbabil rectorul. Convoiul va lua ruta Sikan-Tibet, iar la Lanciou vei merge doar dumneata…

— Bine, am înţeles! surîse, în sfîrşit, Fin Siao-şan. Totuşi o oarecare risipă tot va fi căci va fi nevoie să iau cu mine şi autobusul constructorilor. Şi-i voi face tovarăşului director o recepţie ca să mă ţină minte!

— Pentru asta trebuie însă să acumulezi puteri noi! Şi, deschizînd uşa sufrageriei, rectorul îşi invită oaspeţii: "Dragii mei oaspeţi, poftiţi, vă rog, la această frugală şi modestă cină!"

*

*   *

A doua zi în zori, Fîn Siao-şan îşi adună tovarăşii pentru a hotărî modul în care vor pune în aplicare ideea sugerată de rector. Consfătuirea nu dură mult. Convoiul avea să se împartă în două: GAZ-ul, autobusul şi camioanele goale primite de la Hancou vor porni spre nord-vest, urmind să ia ruta Ţzinhai-Tibet; restul vehiculelor se vor îndrepta direct spre Lhassa, pe şoseaua Sikan-Tibet. Cu Fîn trebuiau să plece la Lanciou Tania şi Merişor. Grija primirii alimentelor şi a celorlalte produse de la Uhan, precum şi răspunderea pentru convoiul Sikan-Tibet o avea Li Cian-su, care urma să fie însoţit de Sprna.

Cu toată graba lui, Fîn nu se îndură să plece înainte de a controla rapid produsele tehnice care tocmai erau urcate în camioane. Astfel, văzu cum una dintre maşini era încărcată cu materialele necesare instalării unui teleferic capabil să transporte sarcini de o tonă: un cablu purtător de 25 mm, un cablu trăgător, scripeţi, bene de serviciu etc. Alte două camioane conţineau elementele detaşate ale unui grup Diesel de mare putere (de 75—100 C.P., cu un dinam de 500 A. 110 V şi un alternator de 10 K.VA) permiţînd obţinerea directă a curentului continuu pentru bobinele magnetice. În sfîrşit, trei maşini-cisterne duceau benzina necesară a 6 cuve de câte 1.000 de litri.

În acest timp, constructorii autobusului, cărora li se anunţase noua rută, se pregăteau să pornească în curînd la drum. Numai Ciu ieşise la şoseaua aflată în apropiere şi, aşezîndu-se pe o piatră kilometrica, prinse a-şi răsuci o ţigară. După două minute, dintr-un desiş apăru capul unui om. Ciu se îndreptă într-acolo şi, încredinţindu-se că nu-l vede nimeni, pătrunse şi el în desiş. Avu loc următoarea discuţie:

— Unde naiba te-ai ascuns până acum? De ce n-ai venit la Nankin, broască ţestoasă?

„Broasca ţestoasă”, în care Iuan ar fi recunoscut pe adversarul său cu muzicuţă, scrîşni de furie:

— Am avut un ghinion scîrbos! Mai întîi a trebuit să mă descotorosesc de hoitul unui miliţian care nu ştiu ce a mirosit la mine. Pe urmă când am întrebat la institut de voi, mi s-a spus că aţi plecat. Cine să bănuiască zorul

ăsta? Se înnoptase Mă pregăteam tocmai să-i cînt ceva şefului, când s-a năpustit asupra mea un dulău cât toate zilele de mare. După aceea, colac peste pupăză, mi-a mai tras o beşteleală şeful, că imediat m-a băgat în viteză… Eah!

— Mă Şan-Iun, mă! îi spuse Ciu înveselit. Tare neghiob eşti!

Şan-Iun scuipă cu ciudă.

— După ce am înnebunit o noapte întreagă ca să vă ajung, tu mă faci şi neghiob?! Numai eu ştiu cum am reuşit să mă caţăr fără să fiu văzut pe camioanele…

— S-o scurtăm! N-am timp de pierdut. Ascultă, planul expediţiei s-a schimbat în ultimul moment. Eu voi pleca în autobus spre Lanciou pentru remorcarea unui alt convoi. De partida asta mă voi ocupa eu. Şeful mi-a cerut să-ţi transmit ordinul să ai grijă de convoiul care se va îndrepta spre Lhassa prin Sikan. Treaba ta e într-o măsură mai uşoară. Ai mişcările mai libere…

— Vai de-o aşa libertate! Peste tot nu văd decît duşmani…

— Lasă văicăreala! Deschide-ţi ochii şi vei vedea şi prieteni! Iată o adresă: strada Veche nr. 15. Numără maşinile expediţiei care vor pleca de aici şi fă-ţi toate socotelile cu calm. Vei fi ajutat de Ciu Lao-vei de la adresa pe care ţi-am dat-o. Arată-i bănuţul ăsta şi spune-i: *„Sisian fen”* (Intllnire fericită). Şi mai ales rămîi mereu în legătură cu şeful. Măcar pentru asta, şi ţi-e mai uşor. Eu trebuie să stau mereu printre drăguţii ăştia de „tovarăşi” şi să le cînt şlagăre bolşevice. Lao-vei are să-ţi spună cum şi cînd să acţionezi. Ei, să te ajute norocul şi Ciao Gun-min![13]

După un sfert de oră, GAZ-ul, autobusul şi un şir de camioane demarau cu destinaţia Lanciou. Întrucât camioanele erau goale, Fîn se gîndi ca primul dintre ele

13 zeul bogăţiei în mitologia chineză

să le remorcheze pe celelalte, pentru a face economie de combustibil.

*

*   *

Înainte de a pleca, Tania primise o veste proastă. O radiogramă din Şanhai îi anunţa fuga lui Petea. Totodată, directorul taberei o încredinţa că nu trebuie să fie neliniştită, deoarece fuseseră luate toate masurile pentru găsirea cumnatului ei. Tumanova nu-şi împărtăşi tovarăşilor săi necazul, ca sa nu-i tulbure. Singurul lucru pe care-l făcu fu să trimită la Şanhai o radiogramă prin care, indicînd noul drum pe care-l lua, cerea sa fie ţinută la curent cu toate cercetările întreprinse. Cum o văzu, Merişor, care simţea o afecţiune tot mai puternică pentru Tania, îşi dădu imediat seama că s-a întîmplat ceva cu ea. Pentru prima dată însă de cînd se cunoşteau, geofiziciana nu-i răsplăti cu un zîmbet de simpatie încercările lui de a glumi, ci, rece, ca un sloi de gheaţă, îl privi de parcă ar fi fost un străin. La insistenţa lui de a-i spune ce s-a întîmplat, Tumanova îi răspunse scurt, deşi pe un ton mai puţin glacial decît privirea, că are o migrenă şi că-l roagă să n-o mai sîcîie. De fapt, se simţea cuprinsă de o mare nefericire, i se părea că-l pierduse pentru a doua oară pe Tumanov, se căina că-l luase pe băiat în China, iar dacă tot îl luase ca nu-l ţinuse lângă sine. Şi, în ciuda asigurărilor date de directorul taberei, Tania îl şi vedea pe împieliţatul ei de cumnăţel încolţit de cele mai teribile primejdii. Cum ar fi putut ea bănui că, numai cîteva ore de-ar mai fi zăbovit la Uhan, s-ar fi întâlnit cu însuşi Petenka!

După plecarea lui Fîn Siao-şan, Li Cian-su, molipsit de zorul acestuia, se grăbi să ia în primire restul lăzilor. Ca medic şi ca unul care participase la alcătuirea raţiilor alimentare trebuitoare expediţiei, Li se bucura nespus de mult de priveliştea nenumăratelor lăzi, al căror conţinut avea să fie digerat de membrii „E.C.I.T.”-ului. Îşi aminti

de şedinţele pasionante care avuseseră loc la Pekin pentru stabilirea precisă a cantităţilor alimentare fundamentale (de zahăr, proteine şi grăsimi) care trebuiau furnizate zilnic organismului, pentru buna lui funcţionare. O adevărată dispută se încinsese atunci când trecuseră la definirea substanţelor mai rare, dar deopotrivă de indispensabile echilibrului organic, rolul lor fiind să asigure o utilizare corectă a hranei de bază.

Raţia calorică necesară celor 50 de oameni ai expediţiei a fost prevăzută la 4.500 de calorii pe zi, cu un excedent de securitate de 35% (raţia normală în clima noastră fiind de 3.000 de calorii). Într-un camion acoperit erau tocmai urcate cinci lăzi cu pemmican[14] şi zece lăzi cu lapte praf. Alte numeroase lăzi cu zahăr, marmeladă, praf de ouă, praf de supă, ciocolată, ceai etc. (care trebuiau să le ajungă pe timp de şase luni de zile) ocupără treptat spaţiul a două camioane. Un butoiaş metalic cu spirt şi un altul cu rom aveau să îndeplinească, în doze stricte, atât funcţii alimentare şi sanitare cât şi o formă concretă de premiere. E adevărat însă că unul dintre criteriile după care fuseseră aleşi membrii expediţiei era tocmai lipsa unei predilecţii speciale pentru această băutură! În special lăzile cu praf de lapte şi de supă îi procurau lui Li Cian-su o mare bucurie, ele reprezentînd victoria punctului său de vedere că, pe lângă tainurile prevăzute, e neapărata nevoie şi de un "element de volum". Acest element contribuie la buna circulaţie intestinală şi la producerea senzaţiei de săturare, fără el oamenii avînd tendinţa de a mînca prea mult. Apa, care avea să se transforme în lapte şi supa, trebuia să ţină locul acestui element de

---

14 Numele indian dat unul extras de carne de căprioară sau de bivol, preparat astăzi industrial. Conservat în cutii metalice, pemmicanul se prezintă ca o pastă granuloasă, foarte grasă şi hrănitoare, din care doar 100 de grame pe zi pot, la rigoare, menţine în viaţă un om

volum, În sfîrşit, un întreg autobus era amenajat ca dispensar, cu pat de operaţie şi o bogată instrumentaţie chirurgicala, cu aparate de raze X şi ultrascurte şi cu alte cuceriri ale ştiinţei medicale – toate construite la dimensiuni minime. O remorcă a autobusului era depozitul de medicamente, seruri şi vaccinuri.

Cînd Petea, Tao-tsu şi Iuau se apropiată de una dintre porţile universităţii, convoiul, format din 12 camioane, 3 maşini-cisterne şi avînd în frunte autobusul sanitar, tocmai se punea în mişcare.

— Expediţia în Tibet a sosit, tovarăşe portar? întrebă laconic Tao-tsu.

— Chiar acum pleacă.

— Pe unde?

— Pe poarta principală.

În clipa aceea urmat de Iuan, Petea se apropie de prietenul său şi începu să-l tragă cu nerăbdare de haină. Abia atunci portarul, de după ferestruica-i îngustă, avu perspectiva exactă a interlocutorilor săi. Tresări şi duse mîna la telefon.

— Pe unde putem ajunge la poarta principală? se informă Tao-tsu.

Paznicul însă era ocupat de altceva. Făcu un număr şi nu spuse decât:

— Au venit!

Petea îl privi întrebător pe micul chinez, care se grăbi să-i traducă cele auzite.

— Da, da, mai rosti În telefon paznicul. Cu un cîine…

— Hait! Ne-am ars! şopti în grabă Tao-tsu şi îl şi trase pe Petea. Urmăritorul nostru e aici…

Cînd portarul se întoarse spre ferestruică, băieţii şi dulăul tocmai o zbugheau pe după colţ.

Între timp, de la fereastra unui birou de la etajul întîi, un om privea cu un binoclu la cei trei fugari. Deodată privirea îi căzu pe profilul micuţei Ciu-tzai, şi un rîs răsunător cutremură încăperea. Un bărbat scund şi

vînjos, cu sprîncenele îmbinate, veni iute la fereastră:

— Ce s-a întîmplat, tovarăşe Tien-huă?

— Pionierul Petea Tumanov s-a deghizat în fată – O fi mirosit copoiul de pe urma sa.

— Pesemne…

Tien-huă îşi îmbrăcă haina de piele, îşi trase pe cap şapca şi-l întinse celuilalt mîna:

— La revedere!

— Drum bun! răspunse omul cel scund şi, în timp ce coborau treptele, adăugă:

— Să ştii că-i totuşi un mod primejdios de educaţie!

— Ştiu. Uneori însă n-ai de unde alege, înseşi condiţiile te constrîng! În orice caz, după ce va trece examenul acestei şcoli a vieţii…

— Il vei premia...

— Da, cu o scărmăneală.

*

*   *

Prin poarta principală, maşinile expediţiei ieşeau una după alta. Petea fugi după ele, aruncînd lui Tao-tsu frînghia lui Iuan. (De la intîmplarea care avusese loc ia Nankin, băieţii luaseră hotărirea să-şi ţină dulăul din scurt.) Era însă prea tîrziu: ultimele camioane se îndepărtau în viteză.

— Bine că de data asta le-am văzut măcar plecînd, spuse filozofic chinezu’..

— Data viitoare însă nu se mai poate, trebuie să le prindem!

— Ha! făcu Tao-tsu, dar nu-şi sfîrşi rîsul că Iuan se smuci deodată iritat.

Băiatul se uită încotro trăgea cîinele să alerge:

— Petea, ăla e omul cu muzicuţă!

— Da? De unde ştii?

— Ai uitat că l-am privit sub felinar?

Într-adevăr, peste drum, în rând cu alţi gură-cască,

şedea trîntit pe iarbă şi Şan-Iun, care, contemplînd, chipurile, nepăsător convoiul, îşi şi făcea planul cum avea să-l distrugă. Norocul băieţilor ca, absorbit de gîndurile lui, omul nu-i observase.

— Să nu ne zărească!

— Hai să ne dăm pe după oamenii aceia!

— Ce naiba o fi căutînd? se nelinişti Petea.

— Tot ce a căutat şi la Nankin.

— Şi cum a răsărit deodată aici?

— La fel ca şi noi…

— Cred că n-ai asemănare în lume.

— Nu-i aşa?!

— Ba da, însă prin lipsa ta absolută de spirit de observaţie.

— Ce-ţi veni?

— Dacă ai fi fost cotei, iepurii ţi-ar fi mîncat mustăţile.

— Lasă fleacurile! Ce vrei să spui?

— Că individul ăsta vrea răul expediţiei.

— Dovedeşte!

— Uită-te la el! Nu vezi cum stă tolănit în iarbă de parcă s-ar distra privind? Fumează nepăsător şi plictisit nu ca omul care caută să se angajeze undeva. De ce n-a intrat în curtea universităţii dacă-l interesa expediţia?

— De unde ştii că n-a fost înăuntru? Poate că nu i-au primit oferta…

Deodată Şan-Iun se sculă, întrebă pe careva cât este ceasul şi porni grăbit.

— Tu nu vezi? Pînă acum era indiferent şi, fără de veste, şi-a adus aminte că trebuie să meargă undeva.

— O fi avînd vreo intîlnire…

— Dacă ar fi avut timpul să stabilească întîlniri, n-ar fi intîrziat…

— Poate că vrea să plece după expediţie…

— Aha! După expedite? Ar însemna că n-a luat legătură cu ea şi că, aşadar, nici n-a fost refuzat. Tu nu vezi că-i un individ dubios?

— Poate că ai dreptate!
— Hai mai repede! Să nu-l scăpăm din ochi!
Şan-Iun străbătu jumătate din Ucian pînă ajunse în strada Veche – mai degrabă o fundătură – aflată în apropierea debarcaderului de pe ţărmul Iantzîului. Prin mulţimea care forfotea în jurul sau, nu observă un mic chinez care nu-l pierdea din priviri. Cu atît mai puţin îşi putu da seama că, la cincizeci de metri, îndărătul băiatului, mergea o prietenă a acestuia însoţită de un dulău cu care Şan-Iun avusese plăcerea să facă cunoştinţă într-o noapte, la Nankin. Cât îl priveşte pe Tien-huă (care la rîndul său o urmărea de la distanţă pe fetiţa cu cîinele), acesta n-ar fi putut să fie în nici un caz "mirosit" de Şan-Iun.
Cînd ajunse în strada Veche la numărul 15, Şan-Iun se opri şi se uită în jurul său. Nevăzînd nimic care să-i deştepte vreo bănuiala, intră pe uşa deasupra căreia, pe o pancartă verde, era pictat un marinar; lângă figura acestuia, hieroglife chinuite însemnau firma: „La raiul marinarului”. Sub care stătea scris cu roşu: „Local de petrecere”. Această precizare fusese ştearsă cu pensula albă (dar vechea inscripţie se mai putea citi), iar dedesubt era adăugat: „Birt popular”.
Tao-tsu se uită unde intrase urmăritul şi, făcînd cale întoarsă, se duse la Petea:
— A intrat în „bomba” asta! Ce facem?
— Mergem după el!
— Dar dacă înăuntru e întreaga bandă?
— Bandă? Parcă pînă adineauri aveai cea mai bună părere despre el!
— Nu mă plictisi! E primejdios să intrăm aşa în bîrlogul duşmanului.
— Mă, Tao-tsu, multe proverbe chinezeşti nu ştiu, dar unul mi-a rămas în minte: „Nu poţi prinde puiul de tigru dacă nu intri în bîrlogul tigrului”.

Capitolul VIII

„La raiul marinarului”. Amintiri despre „U. S. Navy”. Tao-tsu interpretează rolul unei călugărite. Şan-lun încheie o convenjie cu uriaşul Huai-bin. Un dramatic joc de "marţian" care se termină spre bucuria lui Huai-bin. Joe Strowberry se preocupă îndeaproape de soarta. „E.C.I.T.”-ului.

Bîrlogul tigrului era o hrubă întunecoasă, în care ardea becul, deşi afară era ziua-n amiaza mare.

Trebuie să ai un suflet de adevărat ciankaişist pentru a putea înţelege şi gusta atmosfera care domnea înăuntrul stabilimentului „La raiul marinarului”. Pentru un om lipsit de asemenea suflet, totul se reducea la un fum compact, duhnind a sudoare şi a vin şi prin care se străvedeau mutrele şuie, stropşite şi neliniştitoare ale clienţilor. Toţi acei consumatori învîrteau actualmente ceva cu aparenţă legală, dar cu toţii aveau, dacă se poate spune astfel, domiciliul moral situat la marginea societăţii. În termeni mai ştiinţifici, aparţineau celui mai autentic lumpemproletariat – erau însăşi drojdia lui. Şi aceasta mai fără excepţie, căci muncitorii şi ţăranii care-şi ţineau rangul nu intrau bucuroşi într-o asemenea speluncă. Doar aceia veniţi din alte părţi se mai aventurau pe acolo, dar nici ei nu mai călcau a doua oară pe la acest fost „local de petrecere”. De unde provenea atunci plăcerea care îi atrăgea pe „credincioşii raiului marinarului”? Din însăşi întâlnirea lor. În pînza ţesută de aburii alcoolului şi fumul mahorcii, ei vedeau înviind, ca pe un ecran magic, amintirile trecutului.

După ce a făcut cunoştinţă cu Ciu Lao-vei, patronul „raiului”, Şan-lun îi arătă un bănuţ şi-i spuse:.. Sisian fen!" (Intilnirc fericită). Birtaşul îl privi deodată cu un mare interes şi, profitînd de faptul că nu era nimeni

lângă tejghea, prinse a discuta în şoaptă cu noul venit. După cîteva minute, cei doi se înţelegeau de parcă s-ar fi cunoscut de cînd lumea. La un moment dat, Şan-lun se uită cercetător la o masă aflată în colţul localului. Ciu îl bătu încurajator pe umăr şi-l invită să ia loc alături de masa din colţ, la care cîţiva indivizi jucau "veiţi".

De la tejgheaua lui, Ciu împărţea muşteriilor băuturi alcoolice şi, cu câte o vorbă aruncată la momentul oportun, întreţinea discuţiile iscate între mese.

— Mă, cocostîrcilor, nu vi s-au uscat pliscurile? se adresă el grupului care juca „veiţi”.

— Nu mai avem bani pentru poşirca ta, răspunse unul dintre jucători, în timp ce, încercuind piesele adversarului său, se pregătea să le „mănînce”.

— Dar ca să „mîncaţi” puluri la „veiţi”[15] aveţi bani? Sînteţi nişte păcătoşi!

— Mă, Ciu, arde-te-ar catranul să te ardă! De ce nu vrei să ne mai dai pe veresie?

Ciu rîse şi se apropie de masa lor.

— Îngeraşilor, n-am cunoştinţă că vi s-ar fi scurtat mîna. Aici Ciu făcu semnul şterpelelii. Dimpotrivă, sînt sigur că trebuşoarele voastre merg binişor…

— Să-ţi meargă ţie, ţap lepros, cum ne merge nouă!

Patronul roti o privire isteaţă în preajmă pentru a se asigura că la mese nu se află un necunoscut sau un client „dubios” şi se adresă "îngeraşului" care-l contrazisese:

— Vorbeşti ca un dobitoc, Huai-bin! De altfel, n-am nici o îndoială că te-ai ramolit.

Huai-bin, un individ mătăhălos, mirîi dezaprobator.

— Degeaba te superi, zise Ciu luînd loc la masă.

15 Veiţi – vechi joc chinezesc. Fiecare dintre cei doi jucători caută să încercuiasca cu piesele lui pe acelea ale adversarului, pentru „a le mînca”. Cât timp însă, în cadrul grupului de piese încercuite, mal rămâne un pătrăţel („o fereastră”) liber, piesele încercuite nu pot fi „mîncate”

Odinioară vă dădeam pe datorie cel mai scump brandy.

— Ştii tu ce fac pe "odinioară" ăsta, răspunse realist Huai-bin. Nouă ni-e sete acum.

— Nu e bine ce vrei să faci, îl mustră Ciu. Odinioară aveam dolari. Odinioară amurgul nu mă găsea copleşit de ploşniţe de-alde tine, ci de Gobşi şi Leatnemeckşi[16]

— Ei, unde sînt vremurile alea? oftă unul dintre jucătorii de „veiţi”.

— U.S. Navy! rosti visător patronul plescăind din limbă. Vulturii albi[17] îmi aduceau în local şi bani, şi femei, şi petrecere, şi faimă. Sau aţi uitat cum arăta „Raiul” meu la Şanhai! Nici la Saigon, la Hong-Kong, la Manilla sau la Singapore nu mai găseai un altul ca „Raiul” meu.

— E drept, pe vremea aceea erai vestit în tot Pacificul, striga Huai-bin şi bătu cu pumnul în masă. Unde sînt bătăile de odinioară!

— Ai văzut! făcu Ciu, rumenindu-se de plăcere.

— Văzut, dar acum ni-e sete.

— Bine, zise Ciu sculîndu-se. Merse la tejghea şi se întoarse cu o carafă şi mai multe pahare.

În clipa aceea, în local intrară doi copii: un băiat şi o fetită. Puştiul trecu de la o masă la alta cerînd de pomană. Într-un colţ al cîrciumii, văzu o figură cunoscută.

— *Ni iau şănma?* Ce vrei? îl întrebă Ciu, înşfăcîndu-l de braţ.

— Sîntem artişti… bîigui Tao-tsu.

— Până una alta, văd că cerşeşti…

— Ba nu. E costul spectacolului…

— Aşa? Şi Ciu îi apucă lui Tao-tsu mîna, i-o desfăcu brutal şî-i luă din palmă mai mult de jumătate din fenii pe care băiatul îi primise: Acum poţi juca!

Micul chinez mai ceru şi altora plata anticipată a reprezentaţiei. Cel mai mulţi îi spuneau rizind:

---

16 Nume date marinarilor americani

17 Pe mînecile mateloţilor americani se afla ţesut un vultur alb

— La sfîrşit. Dacă ne-o plăcea.

Pe omul cu muzicuţă îl lăsase la urmă. Cînd Şan-lun îl văzu pe băiat apropiindu-se de masa lui, îl privi lung. Nu-i plăcu deloc mutra iscoditoare a puştiului. Parcă o mai întîlnise undeva, dar unde, nu-şi putea aminti. Tao-tsu însă, fără să-i pese, stătea cu mîna întinsă. Atunci pe Şan-lun îl cuprinse o ciudă neaşteptată şi, în loc să pună în palma băiatului un fen, scuipă în ca. De la scuipatul acesta, avea să se tragă un întreg balamuc.

Tao-tsu îşi miji plin de ură ochii, dar nu scoase nici un cuvint şi, după ce-şi şterse mîna de masa lui Şan-lun, se duse înspre uşă, unde era loc mai mult.

— Unde e spectacolul? îl întrebară mai multe voci.

— Gata, începe!

Micul chinez scoase din buzunar un fluieraş de bambus, numit sona. Şi începu să imite diferite instrumente ca flautul, cavalul, ba chiar şi *sansianul*, lăuta cu trei coarde.

În acest timp, prezentat de Ciu, Şan-lun trecuse la masa alăturată. Şi, continuind „să se mănince” între ei, jucătorii de „veiţi” angajară cu noul venit o aprinsă discuţie, pe care patronul, devenit brusc mărinimos, avea grijă s-o întreţină cu rachiu de orez.

— Ne-ajunge! îi strigă deodată lui Tao-tsu unul dintre clienţi. Altceva mai interesant nu ştii?

Fără să se tulbure, micul artist mai cîntă cîteva tacte, îşi bătu de palmă fluierul şi-l băgă în buzunar. Apoi făcu ceva care îl uimi pe toţi. Începu să se dezbrace până rămase aproape despuiat. O mare veselie puse stăpînire pe consumatorii „Raiului marinarului”.

În această ţinută sumară, Tao-tsu se duse la însoţitoarea lui, care stătea uluită lîngă ieşire. Îşi vîrî hainele în rucsacul pe care fetiţa îl ţinea în mîini şi scoase de acolo un fel de rochie peticită, pe care şi-o trase peste cap. Pe urmă, spre delectarea celor de faţă, începu să interpreteze o scenă din cunoscuta dramă chinezească „Mantaua de blană albă”. Din păcate, Petea nu înţelegea ce spune prietenul său, dar jocul acestuia îi amintea de clipele în care fusese transportat de talentul micuţei Giu-lin:

"— Sînt o tînără călugăriţă de 15 ani. Capul mi-e ras din adolescenţă,
Căci tatălui meu îi plac sutrete[18] budiste,
Iar mamei mele îi plac preoţii budişti.
Dimineaţa şi seara, dimineaţa şi seara. Ard tămîia şi mă rog."

— Hao! Bravo ! strigau admirativ cîţiva.

— Gura! Să auzim pe călugărita noastră cum se roagă.

„Călugărita”, agitîndu-şi mînecile lungi ale rochiei, se

---

18 Sutre – rugăciuni

cam ruga în felul acesta:

"Amitabha! Arnitabha!
Necurmat eu mă rog.
Sînt obosită de zdrăngănitul tobelor şi de dangătul clopotelor!
Mă plictiseşte larma rugăciunilor fără sfârşit.
Mormăitul şi fonfănitul psalmilor monotoni..."

— Ce naiba fac atîta scandal muşteriii tăi? bodogăni Şan-lun.

— Las' că-i bine! îl linişti Ciu. Aşa ne putem vedea nestingheriţi de treabă.

— Şi, zi! Cît o să ne pice de căciulă? se interesă Huai-bin, pe cînd muta o piesă de "veiţi".

Şan-lun spuse o mare sumă de bani. Huai-bin se scărpină la nas gînditor:

— Bine! făcu el în cele din urma. Şi cînd o să luăm lovelele?

— Cînd o să fie treaba gata!

— Totuşi avem nevoie de un aconto.

Fu rîndul lui Şan-lun să cadă pe gînduri. N-avea însă ce face, mai ales că Ciu îl îndemna binevoitor:

— Poţi avea încredere, sînt băieţi de ispravă.

Omul cu muzicuţă îşi băgă atunci mîna în buzunar şi, pe pipăite, scoase zece hîrtii mari, pe care le dădu individului cel uriaş.

— Le împărţiţi între voi! Dacă izbutiţi, mai primiţi de zece ori pe atât...

În clipa aceea, în local intrară cîţiva noi clienţi. Unul dintre aceştia era un chinez spătos, îmbrăcat într-o haină de piele În urma acestuia, spre surprinderea lui Petea, venea nimeni altul decât reincarnarea lui Kublai-Khan "Neastîmpărat suflet mai are şi cîinele ăsta!" gîndi Petea. „Cum o fi izbutit să se dezlege?"

Iuan privea descumpănit în jurul lui. Strănută de fumul care-i gîdila nările şi deodată zări spatele stăpînului. Dacă Petea n-ar fi apucat la timp frînghia, cîinele ar fi

intervenit în mijlocul scenei.

Deşi auzise un zgomot suspect venind dindărătul său, Tao-tsu, cum era prins de rol, continuă să şi-l joace până la capăt:

"Panjnaparamita. Mayura-sutra,
Saddharamapundarika.
Ah, cum îi mai urăsc pe toţi!
În timp ce spun mitabha,
Suspin după iubitul meu;
În timp ce cînt saparah,
Inima mea striga: Ah!
Ah! Lasă-mă să hoinăresc un pic!
Lasă-mă să hoinăresc un pic!"

După ce termină, Tao-tsu, îndelung ovaţionat, făcu o plecăciune graţioasă şi porni din nou printre mese după chetă. Cînd ajunse la masa din colţ, se apropie prudent de Ciu şi, după ce privi o clipă grupul celor şase bărbaţi, dădu patronului o parte din bani. Huai-bin rise:

— Eşti un pişicher cinstit!

Şi, simţindu-şi în buzunar cele zece hîrtii, scoase un pumn de feni şi-i dădu generos băiatului.

— Mulţumesc! spuse acesta, apoi se adresă lui Şan-lun: Ţine-i tu!

Involuntar, Şan luă banii.

— Văd că începi să-mi iei înapoi ce mi-ai dat, îi spuse în glumă Huai-bin.

— De ce mi-i dai mie? îl întrebă tulburat Şan-lun pe Tao-tsiu

— În schimbul scuipatului, răspunse calm băiatul, apoi veni lângă masă şi, mişcind o piesă, se adresă lui Huai-bin:

— Aici trebuia să vii!

— Da, ai dreptate! Vrei să jucăm?

— Vreau. Dar nu „veiţi”, ci „marţian”[19].

---

19 Marţian – Joc de zaruri foarte popular în China

— Fie şi „marţian”! primi Huai-bin şi scoase nişte zaruri. Pe cît?

— Pe cît am în mînă!

— Aruncă zarurile!

Luînd zarurile, Tao-tsu încercă să le arunce, dar mîinile lui erau, din păcate, mai scurte decât mînecile rochiei. În sfîrşit, izbuti să scoată vîrful degetelor şi azvîrli cubuşoarele hazardului. Adversarul său chicoti dispreţuitor. Băiatul cîştigase.

— Cît pui acum?

— Cît am în mînă!

Din nou zarurile căzură pe masă. În jurul lor se adunaseră curioşi clienţii de la celelalte mese.

— Ai cîştigat! recunoscu scurt Huai-Bin. Cât mai pui?

— Cât am luat acum.

— Ba nu. Puric cît ai în mînă.

— Nu vreau. De data asta, s-ar putea să pierd.

— Uite, dacă tu pui totul, eu pun de două ori mai mult.

Petea vedea că Tao-tsu se încurcase la joc şi tare ar fi vrut să-l tragă afară, dar socoti că e mai bine să rămînă în mod strategic lângă ieşire. Ceva îi spunea că lucrurile se vor termina prost.

— Bine, primesc! se hotărî în cele din urmă Tao-tsu.

Zarurile se rostogoliră pe lemnul mesei şi se opriră brusc.

— Ai un noroc drăcesc! recunoscu Huai-bin şi scoase una dintre hîrtiile primite.

— Da. Văd! zise Tao-tsu luind hîrtia. Dar nu e bine să pui la încercare norocul. Vă mulţumesc a doua oară!

— Stai, nu pleca! Mai aruncă o dată!

— Pierd! gemu puştiul.

— Dar, ce crezi? mai trebuie şi eu să cîştîg! Pui cît ai în mînă!

— Nu pun.

— Eu pun două hîrtii! îl ispiti Huai-bin.

— Primeşte! îl îndemnară mai multe voci.

De data asta, zarurile fură aruncate de Huai-bin. Ca un făcut însă ghinionul se ţinea scai de el. Acum nici unul dintre clienţi nu mai şedea la masa lui; cu toţii se strînsescră în jurul acestei ciudate partide. Privirile le treceau pe rând de la uriaşul lor prieten, care, tot mai stîrnit, golea pahar după pahar, la micuţul artist îmbrăcat într-o rochiţă de fată.

— Mi-ai umflat trei hîrtii, mormoloc afurisit! scrîşni, pe jumătate în glumă, pe jumătate mînios, Huai-bin. E rîndul tău să zvîrli.

— Dar nu mai joc I

Şi Tao-tsu, făcînd cîteva plecăciuni, încercă să-şi facă loc spre ieşire.

— Asta-i bună! După ce-ai cîştigat ca un neruşinat, vrei s-o ştergi? Pune hîrtiile pe masă!

— Domnule! spuse foarte politicos băiatul. Dacă o să jucăm aşa mereu, unul dintre noi o să rămînă fără nici un ban în buzunar. Nu-i păcat?

— Nu mă jeli tu pe mine!

În sală, rumoarea devenise neliniştitoare. Pentru Huai-bin se punea acum nu numai problema celor trei hîrtii pierdute, ci şi aceea a prestigiului său de veteran al "Raiului".

— Uite! lansă el marele atac. Am avut zece hîrtii. Trei mi le-ai ciupit. Mi-au rămas încă şapte. Tu pui trei, iar eu pun la bătaie toate şapte.

Un freamăt se stîrni în mijlocul privitorilor. Le plăcuse figura făcută de „colegul” lor. În schimb, cei trei părtaşi la afacerea contractată cu Şan-lun erau mai puţin entuziaşti: le pierea pe sub nas acontul primit.

— Dumneata faci dinadins aşa! se plînse Tao-tsu. Dacă pierd acum, nu m-aleg cu nimic.

— Îţi rămîne mărunţişul.

— Joacă o dată! cerură în cor indivizii adunaţi lângă ei, şi glasul lor avea un accent ameninţător.

Tao-tsu luă încet zarurile. Mîna îi tremura de emoţie. O

clipă se uită în sus şi văzu aplecat asupră-i zece capete fioroase, aşteptînd înfrigurate.

Şi zarurile porniră din nou în bizara lor rotire.

Privirile lui Tao-tsu se încrucişară cu acelea ale uriaşului său partener.

— Nemaipomenit! izbucni din pieptul chibiţilor.

Ca în vis, băiatul luă de pe masă cele zece hirtii.

— Dobitoc bătrîn! nu se mai putu stăpîni unul dintre complicii lui Huai-bin Ce ţi-a trebuit să-ţi pui mintea cu el?!

Furios, ghinionistul jucător nu aşteptase decât injuria asta ca să-şi verse focul. Trînti un pumn în masă de săriră paharele cît colo.

— Tu mă înveţi pe mine, vărsătură de şacal!

Şi, ca să-şi întărească spusele, abătu peste mutra „şacalului” un dos de palmă, de-l podidi sîngele.

— Valeu! mai strigă acesta şî-şi duse mîna la nas.

Pe feţele congestionate ale privitorilor se vedea clar că întorsătura pe care o luaseră lucrurile produsese un mare efect. Ce va face acum Huai-bin? Cel mai simplu ar fi fost să-l înşface pe băiat de ceafă şi să-i ia înapoi banii. Dar, pesemne, că soluţia aceasta i se părea prea simplă. „Demn” ar fi fost din partea lui să-l silească pe puşti să joace până ce roata norocului se va fi întors. După cum vedeţi, această samavolnicie nu era deloc cinstită, dar ce vreţi? Pentru mentalitatea de tâlhari a consumatorilor de la „Raiul marinarului” reprezenta cea mai „fotogenică” variantă. Huai-bin însă nu mai avea nici o leţcaie, ceea ce toţi cunoscuţii lui ştiau. De aceea, ei urmăreau cu încordare şi voluptate desfăşurarea acestui conflict. Doar chinezul cu haina de piele, şi care se apropiase de masa din colţ, continua să golească impasibil sticla de „ale”[20].

Huai-bin se întoarse spre Şan-lun şi, apucîndu-l de guler, îi spuse încet:

---

20 ale – soi de bere foarte tare

— Ai făgăduit ca ne mai dai o sută de hîrtii! Dă-mi acum 20 şi nu-ţi va părea rău.

— Ai înnebuniţi îi răspunse cu vocea tremurîndă de ciudă Şan-lun. Altfel ne-a fost înţelegerea. Cine te-a pus să joci cu netotul ăsta „marţian”?

Cu ochii injectaţi, Huai-bin se ridică în picioare. Chibiţii încremeniră: ştiau că prietenul lor cînd se înfurie este turbat ca un taur care vede o cîrpă roşie. Probabil însă că şi omul cu muzicuţă îşi cunoştea puterea, fiindcă, împingîndu-l cu uşurinţă pe Huai-bin cât colo, îi spuse:

— Dacă vrei să-ţi umplu botul cu borş, îţi fac această plăcere!

— Cum, din pricina zgârceniei tale, să pierd zece hîrtîi?

— Ba nu. De vină eşti doar tu că ai o baftă de fraier. De astă dată însă o să joc eu.

Această hotărîre a lui Şan-lun produse asupra tuturora o ciudată impresie. Furia lui Huai-bin se preschimbă brusc într-o tainică şi perfidă curiozitate, iar asistenţa era uimită de faptul că uriaşul înghiţise atîtea injurii.

— O să joc eu, repetă Şan-lun. Şi după ce-o să cîştig cele zece hîrtii şi o să ti le dau înapoi, o să însemne că ţi-am dat douăzeci.

— O să vedem! mormăi crunt Huai-bin.

Nimeni însă nu se gîndise să-l întrebe şi pe Tao-tsu ce părere are despre continuarea jocului.

— Jucăm pe zece hîrtii! spuse categoric Şan-lun. Tu zece şi eu zece.

Desigur că în alte condiţii, prea înţeleptul Tao-tsu ar fi procedat cum s-ar fi cuvenit, adică ar fi primit această propunere, mai cu seamă că tot n-avea nimic de pierdut. Dar scuipatul pe care-l simţise adineauri în palmă îl împiedica să procedeze cuminte. Un fel de nebunie îl cuprinse şi băiatul declară rituos:

— Mai întîi nu mai vreau să joc. Îmi ajunge! Dacă însă aş primi, aş face-o numai aşa: eu să pun zece hîrtii şi tu cincizeci!

O mare tăcere se aşternu deodată peste "Raiul marinarului". Şi, în sfîrşit, un cutremurător hohot de rîs se dezlănţui din pieptul tuturor consumatorilor. Cel mai bine rîdea uriaşul Huai-bin. Doar cinci oameni nu rîdeau. Ciu, care adulmeca furtuna; „şacalul", care mai era preocupat de nasul său mînjit de sînge; Petea, care nu pricepea nimic din ce se intîmplă; omul cu haină de piele, al cărui chip avea o expresie stranie, şi Şan-lun, care devenise alb ca varul.

— Gînganie scîrnavă! urlă el privind în jos spre băieţaş. Vrei sau nu vrei zece la zece?

— Nenea cel uriaş a fost mai darnic! scînci Tao-tsu trimiţînd o uitătură fugară către Huai-bin.

O cascadă de rîsete se abătu din nou în local. Atunci, zburlindu-se de furie, Şan-lun se apropie de băiat şi ridică pumnii. În clipi aceea se petrecu ceva care, asemenea unei baghete magice, făcu hohotele să amuţească. Omul cu haină de piele îşi puse sticla de bere pe masă şi, cuprinzîndu-l de subţiori pe uriaşul Huai-bin, care se afla între el şi Şan-lun, se opinti, îi ridică în aer şi, de parca ar fi fost o povară fragilă, îl depuse uşurel îndărăt. Apoi apucă unul dintre pumnii lui Şan-lun. În liniştea care se lăsase, toţi auziră pîrîind oasele pumnului strîns.

— După câte înţeleg eu, vorbi calm omul cu haina de piele, după cîte înţeleg, treaba stă aşa: ori îl laşi pe băiat să plece, ori primeşti condiţiile pe care le doreşte... E clar?

Câteva lungi secunde, fulgerele ţîşnite din ochii celor doi bărbaţi se încrucişară, în vreme ce martorii acestei scene oftau de plăcere.

— Bine, primesc! rosti cu vocea spartă Şan-lun.

— Începeţi jocul! porunci necunoscutul cu haină de piele.

Tao-tsu puse la marginea mesei cele zece hîrtii cîştigate de la Huai-bin, iar Şan-lun numără alături alte cincizeci.

— Aruncă zarurile în sus! ceru omul cu muzicuţă.

— Fie şi în sus! spuse docil băiatul.

Zarurile zboară pentru a şasea oară. Fiecare urmăreşte cu sufletul la gură învălmăşeala lor pe masă. Se opresc.

— *Thamada!* icneşte surd Şan-lun.

— Ia-ţi banii! îi spune lui Tao-tsu necunoscutul. Băiatul întinde mîna, dar, în acelaşi moment, în palma lui Şan-lun luceşte un revolver.

— Miinile sus! zbiară el omului cu haină de piele.

Şi cu cealaltă mînă îl înşfacă de ceafă pe Tao-tsu.

— Ţineţi-l!

Spre stupefacţia tuturora, un personaj cu totul neaşteptat ţîşni atunci literalmente din pămînt. Era Iuan, care, văzîndu-şi stăpînul într-o situaţie necorespunzătoare cu aceea a unui stăpîn al unei reincarnări, se proiectă în pieptul lui Şan-lun, care căzu pe spate, într-o figură cunoscută mai de mult. Intervenţia lui Iuan dădu timp necunoscutului să ia banii de pe masă. Când cei de faţă îşi reveniră în fire, îl văzură pe omul cu haina de piele cum mototoleşte preţioasele hîrtii şi le aruncă în colţul opus al localului. O mişcare spontană luă naştere înspre acel loc. Deodată, becul, care se lupta cu fumul încăperii, explodă în ţăndări izbit de o sticlă de „ale”.

În aceeaşi clipă, o fîşie de lumină venită de la o lampă de buzunar mătură rapid încăperea. Într-un colţ zăceau, claie peste grămadă, căutătorii hîrtiilor aruncate de necunoscut. Apoi fascicolul de raze se roti pînă-l găsi pe Tao-tsu. Băiatul nu-l vedea pe acela care mînuia lampa de buzunar. În schimb, îl zări pe Şan-lun că se repede furios la el. Lumina se stinse brusc şi se auzi lovitura seacă a unui pumn, urmată de căderea unui trup greu peste o masă cu sticle şi pahare. Şi, în timp ce masa se prăbuşea cu un zgomot grozav, iar Iuan lătra ca muşcat de streche, Tao-tsu îşi simţi pe întuneric mîna cuprinsă de o palmă mare şi o voce îi şopti scurt:

— Vino!

Când Ciu aduse un petromax, şi lumina începu din nou sa se ia la trîntă cu fumul, Huai-bin încercă o mare bucurie. Scoţîndu-l pe Şan-lun de sub masă, văzu că ochiul lui drept avea o superbă aureolă vînătă. Ceea ce-l umplea de uimire pe Huai-bin era numai problema când avusese timp şi cum izbutise necunoscutul să învineţească atât de precis ochiul lui Şan-lun.

*

* *

— Ai primit vreo veste de la Şan-lun? îl întrebă în seara aceleiaşi zile Joe Strowberry pe Gunther Kriegsfeld.

— Omul acesta e pur şi simplu un dobitoc! Ce crezi că mi-a istorisit?

— Ce? făcu Strowberry încruntând sprincenele, şi Kriegsfeld simţi pe dată o mare plictiseală.

— Mi-a înşirat din nou povestea cu dulăul…

— E nebun?! urlă Strowberry. Ce tot vrea cu dulăul ăla scîrnav?

— Zice ca s-a dus la "Raiul marinarului" şi, în timp ce discuta cu indivizii prezentaţi de Ciu, acelaşi sau alt dulău…

— Cum, nici măcar n-a recunoscut jigodia?

— Nu, căci prima oară l-a atacat pe întuneric. În fine, un cîine s-a năpustit asupra lui şi l-a muşcat de obraz…

Strowberry începu să înjure îngrozitor. Lui Kriegsfeld i se făcu de-a dreptul greaţă.

— Ticălosul! zbiera scos din fire yankeul. Asta ne mai trebuia acum: să turbeze!

Cu toată situaţia neplăcută, Kriegsfeld nu se putu stăpîni să nu zîmbească.

— Nu cred că e vorba de un cîine turbat…

— Atunci l-a urmărit…

— Mai degrabă.

— Înseamnă că miliţia e pe urmele lui.

— După cât se pare, n-avem de ce ne teme de asta. Dacă-l urmăreau, l-ar fi arestat de mult. Iar dacă i-ar fi interesat să-l prindă asupra faptului, nu asmuţeau asupra lui clinii. Nu! Şan-lun e numai un dobitoc sinistru…

— Şi mai sinistru eşti tu, care l-ai ales! Degeaba te lauzi ca eşti german.

— Te superi fără motiv, Joe. Matematica mea precizie germană rămîne suspendată în aer în faţa imbecilităţii acestui deşeu uman. Cât priveşte termenul de „ales” pe care l-ai utilizat nu-i decît un eufemism. De fapt, n-avem de unde alege. Recurgem la cine putem! E doar o întîmplare că Ciu e mai breaz decît alţii…

— Mă dezolezi, Kriegsfeld! făcu rece Strowberry. Dacă m-aş fi ocupat eu de problema asta şi mi-ar fi trăsnit prin minte, l-aş fi corupt nu pe un oarecare ciankaişist, dar chiar pe Fin Siao-şan..

— Mă îndoiesc! surise ironic germanul.

— Până la urmă, cred că voi face şi treaba asta… Nu ştiu însă dacă e bine să ajung la concluzia că ne putem dispensa de serviciile dumitale, o luă pe un ton oficial yankeul.

— Într-adevăr, ar fi neplăcut, mormăi în doi peri Kriegsfeld.

— Foarte neplăcut! De pildă, n-ar fi deloc agreabil ca, într-o zi, un prea cunoscut nazist să fie paraşutat pe teritoriul Germaniei orientale… Nu-i aşa, dragă Gunther?

— Până la urmă, îmi vine să cred că aş găsi mai multă înţelegere acolo… Dar ce s-o lungim, ce vrei?

— Vreau pur şi simplu şi binele tău, ce faci pe prostul! Convoiul trebuie să dispară…

— E drept. Să-ţi dau ultimele informaţii: convoiul s-a divizat, şi acum sînt două…

— Două?

— Da. Fîn Siao-şan a pornit cu cîteva camioane spre Lanciou, de unde va lua materialele necesare construirii staţiei cosmice, iar grosul expediţiei a pornit mai

departe, sub conducerea lui Li Cian-su.

— Hm! exclamă Strowberry şi căzu pe gînduri. Apoi apasă pe un buton; o hartă mare a Chinei apăru luminată pe un perete. Americanul se apropie de ea şi o privi visător un timp. În sfîrşit, spuse cu voce tare:

— Nu-i rău! Cine ştie, poate că e mai bine aşa… Zi, Gunther, sovietica şi ceilalţi unde sînt: în convoiul lui Fîn sau în al lui Li?

— În al lui Fin.

— *All right!* Foarte bine! S-a brodit cum nu se poate mai bine. De fapt, ne va fi mai uşor să-i distrugem acum…

— Cu cretinul ăsta de Şan-lun, nu prea văd…

— Ascultă. Gunther, şi-ai să înţelegi! Desigur că Şan-lun e un nătărău, dar va trebui să-l instruieşti cum se cuvine… sau lasă, voi vorbi chiar eu cu el.

— Ba nu, nu-i nevoie! se grăbi Kriegsfeld. Voi căuta să-l transform într-un ceasornic..

— Ei, atunci vom izbuti… în orice caz, e mai uşor să arunci în aer un convoi mai mic decît unul mai mare. Şi mă refer în special la Ciu, care se află în mijlocul expediţiei. Primul care trebuie să acţioneze este Şan-lun, asta ca să fim siguri de reuşită. Cum va vedea explodînd convoiul lui Li, Şan-lun îi va cînta lui Ciu vestea, iar acesta trebuie să şi pornească acţiunea sa.

— E posibil să ai dreptate. Totuşi, planul tău mai trebuie pus la punct. De exemplu, e bine ca loviturile să fie date noaptea, din pricina lui Ciu, care numai cînd ceilalţi dorm poate lucra în linişte. Aşa că semnalul operaţiilor va veni tot de la Ciu…

— Ceea ce de asemenea e foarte bine. În felul acesta, Ciu îl va conduce de la distantă pe Şan-lun. Nu-ţi mai rămine decît să vorbeşti cu oamenii noştri.

— Mai intîi voi rumega eu planul şi abia pe urmă îl voi transmite lor. De altminteri, nu-i nici o grabă. Înainte de cinci-şase zile, tot nu putem face nimic, căci abia atunci

vor ajunge la Lanciou...

— Bine. În orice caz, nu uita să-i atragi lui Şan-lun atenţia că, până nu-şi va fi executat misiunea, îi ordon să se ferească de orice ciine pe care îl va întîlni.

Capitolul IX

Petea şi Tao-tsu călătoresc pe Ianţzî. Tien-huă îşi aminteşte de Iurii Tumanov. Şan-lun înjură, plăteşte, dar obţine ce vrea. Şan-lun o şterge înaintea lui Tien-huă. Strowberry îşi freacă satisfăcut mîinile.

Petea şi Tao-tsu avuseseră noroc. Necunoscutul, pe care-l întîlniseră în spelunca lui Ciu, nu numai că-i scosese dintr-o situaţie încurcată, dar avea să-i ajute şi în ceea ce priveşte transportul lor spre Lhassa. Curajul, stăpînirea de sine şi bunăvoinţa pe care le-o arătase chinezul cel înalt cîştigaseră admiraţia şi încrederea celor doi copii. De aceea, după ce ieşiră din "Raiul marinarului", îl urmară docili.

Străbătură două străzi lăturalnice şi se opriră În faţa unui automobil. Necunoscutul le intinse mîna:

— S-o ştergem mai repede de aici!

Se urcă la volan şi făcu semn copiilor să treacă la spate. După ei, sări şi dulăul.

— Sînteţi de aici? îi Întrebă pe chinezeşte salvatorul lor după ce maşina demară.

— Nu, răspunse fără alte lămuriri Tao-tsu.

— Aşadar, doar în trecere!

— Da!

— Artişti ambulanţi?

— Da.

— Şi cum vă merge treaba?

— Destul de prost.

— Să ne prezentăm, le propuse necunoscutul. Numele

meu e Tien-huă.

— Pe mine mă cheamă Tao-tsu, iar pe sora mea: Ciu-tsai.

— Ciu-tsai? Asta înseamnă: Strălucire de mărgăritare! Drăguţ nume!

— Numele o fi drăguţ, făcu trist Tao-tsu, dar sărmana mea surioară e mută.

— Păcat! o plînse Tien-huă. Şi e mută din născare?

Băiatul ar fi putut spune da, şi cu asta să încheie discuţia, dar impulsul său narativ îl îndemnă să scornească o poveste cu un bivol care o speriase pe Ciu-tsai cînd fusese pruncă.

Tien-huă asculta în tăcere şi numai cînd şi când aproba cu o mormăitură. Îi părea bine că reuşise să cucerească încrederea micilor săi cunoscuţi.

Ajunşi la ţărmul fluviului, Tien-huă opri maşina:

— Ei, copii, mi se pare că aici ne vom despărţi.

Le întinse mîna:

— Rămîneţi cu bine!

— Vă mulţumim!

— Rămineţi aici?

— N-nu! dar dv. unde mergeţi? se interesă pentru orice eventualitate micul chinez.

— Spre Sui-fu.

— Cum? Chiar la Sui-fu? se înecă de plăcere puştiul.

— Chiar acolo! Dar de ce?... Voi ce drum aveţi?

Tao-tsu schimbă o privire cu Petea şi, spunîndu-i la ureche: „Sui-fu! Sui-fu! Auzi?” îi desluşi cu mîna ce înseamnă asta, iar, spre mai mare claritate, îi trase fi un ghiont.

— Păi noi tot într-acolo mergem, mărturisi micul chinez... Aşa că ne-aţi putea lua cu dv., încheie el ca pe ceva de la sine înţeles.

— Desigur, vă pot lua, dacă n-avejl nimic împotrivă să călătoriţi pe apă.

— Fie şi pe apă! primi Tao-tsu. Dar cu ce?

— Veţi vedea!

Tien-huă scoase un şuierat, şi de ţărm se apropie o şalupă cu motor care fusese ancorată ceva mai departe în mijlocul unor sampanuri. Un matelot trase ambarcaţiunea la mal, lăsă o scară lată, iar Tien-huă dădu drumul motorului şi nu stopă decît pe puntea şalupei.

În aceeaşi seară, instalaţi confortabil în cabina lui Tien-huă, copiii ascultau isprăvi de război povestite de noul lor prieten. Mai exact spus, la început, nu ascultă decât Tao-tsu, căci Tien-huă istorisea pe chinezeşte. La un moment dat însă, acesta prinse a vorbi despre cîţiva tovarăşi sovietici pe care îi cunoscuse în trecut.

— Ştiţi ruseşte? îl Întrebă Tao-tsu.

— Sigur că ştiu! spuse vesel Tien-huă şi, în ciuda accentului său îngrozitor, Petea se bucură că mai aude un cuvînt pe care-l putea pricepe.

— Ce bine vorbiţi? îl lăudă micul chinez exprimându-se la rîndul său pe limba lui Prjevalskî. Cum aţi învăţat?

— Ei, am fost pe la Leningrad cîteva luni de zile. Dar mi se pare că tu te descurci mai bine decât mine…

— Sint din Harbin… Şi, spuneţi-mi, aţi cunoscut oameni interesanţi printre sovietici? îşi continuă Tao-tsu interogatoriul tot pe ruseşte, gîndindu-se că în felul acesta Petea o să se plictisească mai puţin.

— Ce să-ţi spun? făcu visător Tien-huă. Am cunoscut cîţiva. De pildă, o vreme am lucrat împreună cu inginerul de geniu maritim Iurii Tumanov…

Pe cînd vorbea, îi privi pe cei doi copii. N-apucă însă să-şi sfîrşească amintirile, că Ciu-tsai se înecă şi prinse a tuşi îngrozitor.

*

*   *

În decurs de o jumătate de oră, cîrciumarul Ciu îşi

vărsă pe Şan-lun tot bagajul său de blesteme şi înjurături, pe care izbutise cu răbdare să-l agonisească de o viaţă întreagă. La urma urmei, avea dreptate: în cîteva minute, „Raiul marinarului” fusese întors pe dos.

Pesemne ochiul învineţit îl făcuse pe Şan-lun mai înţelept şi, în orice caz, n-avea nici un motiv ca, după scandalul pe care-l provocase, să se mai strice cu Ciu; aşa ca buclucaşul client, în ciuda firii lui, ascultă smerit potopul de sudălmi. Când i se păru însă că repertoriul cîrciumarului a fost terminat, îi arunca mai multe hîrtii mari, pe care le scosese pe furiş din buzunar:

— Gata! Acum ţi-ai vărsat focul! Ţi-am plătit şi petrecerea... Să trecem la lucruri serioase!

Cu sesamul[21] banilor, Şan-lun cîştigă şi prietenia celorlalţi complici ai săi, domoli şi furia lui Huai-bin, apoi şi durerile nasului umflat al "vărsăturii de şacal". Numai că acum el era acela care înjura de fiecare dată, cînd trebuia să mai scoată o hîrtie din acelea mari.

Pe urmă făcură tîrgul, iar Huai-bin cu ceata lui plecă. După un ceas se întoarseră cu o maşină pe care o şterpeliseră de undeva. Intre timp, Ciu îl fotografiase pe Şan-lun, developase clişeul, îl uscase şi cu o indemînare ce vădea o îndelungată activitate, ticluise un permis de conducere în toată regula. Lucrînd, îl învăţa pe Şan-lun ce să facă pentru a-şi duce la îndeplinire sabotajul.

Procedeul asupra căruia căzuseră de acord era, după părerea lor, simplu, ingenios şi mai ales sigur.

— Vezi, să ai grijă s-o iei înaintea expediţiei cam cu două ore.

— De ce atît de mult? hirîi pe un ton ameninţător Şan-lun.

— Îţi spun eu, ou clocit de broască ţestoasă ce eşti! Ţine aici o butelcuţă! Bagă de seamă că e o jucărie tare!

---

21 Formulă miraculoasă (din poveştile arabe) prin care se puteau deschide porţile unei peşteri cu comori

Să nu picure din ea că te faci torţă… are napalm…

— Ad-o încoace!

— Stai aşa! Deci iei jucăria! Ai grijă că spre satul Ta-şui şoseaua trece pe lîngă un deal de cremene. Chiar deasupra drumului atîrnă o stîncă înaltă, cam de vreo 50 de metri. Pricepi? În apropiere de stîncă, ungi şoseaua cu lichidul din butelcuţă. Pe urmă te cocoţezi pe creastă şi, cînd trece convoiul, tragi un foc de revolver acolo unde ai dat cu alifie. O să fie un spectacol cu artificii numărul unu! Merită banii şi încă ceva pe deasupra! conchise rînjind cîrciumarul, întinzîndu-l totodată şi carnetul de şofer.

Şan-lun îşi băgă actul în buzunar fără să-l mai privească, spuse două vorbe „băieţilor” săi şi se aruncă în jeep. Pe drumuri ocolite trebuia s-o ia înaintea convoiului condus de Li Cian-su şi care avea asupra lui un avans de aproximativ o jumătate de zi.

*

*   *

Cei doi copii adormiseră legănaţi de mersul lin al şalupei. Tien-huă îşi aprinse o pipă scurtă şi-i privi cu un zîmbet duios, dar şi dureros. Apoi din pieptul său scăpă un oftat, pe care şi-l înăbuşi, se ridică şi se urcă pe punte.

Sub lumina soarelui amiezii, apele repezi ale Ianţzî-ului aveau o culoare metalică. Mai era aproape o oră până la Sui-fu. Acolo ştia că este aşteptat de un prieten cu un nume uşor de ţinut minte: I-lu. După cum se aştepta – ca în apropierea oricărui port din lume – malurile marelui fluviu începuseră să se populeze. Ici-colo, şampanurile formau insuliţe vii în apropierea şlepurilor care aşteptau să fie încărcate. Rampe mici, secundare, anticipau portul.

În cele din urmă, Tien-huă zări portul animat al oraşului Sui-fu. Lângă el, pe punte, nu se afla decît Iuan, dulăul copiilor. Micşorînd viteza, mecanicul şalupei acostă, iar

Tien sări, ca un matelot experimentat, pe pasarela lată de abia 25 cm. Din cîţiva paşi, fu pe debarcader. Căută cu privirea pe cel cu care voia să stea de vorbă, dar fără nici un rezultat. Oarecum enervat, se îndreptă spre o cabină din apropiere, unde găsi un bătrîn, care socotea ceva într-un catastif:

— Ce vrei? îi răspunse acesta neprietenos la salut.

— Îl caut pe I-lu!

— Are malarie, nu se poate vorbi cu el decît deseară, cînd îi trece criza.

— Asta-i prost! spuse Tien mai mult ca pentru sine.

— N-am ce-ti face! La revedere!

— Ba stai puţin! Voiam să-l rog ceva… Am un prieten care pleacă în Tibet cu o expediţie…

— Toţi aveţi prieteni care pleacă în Tibet?

— Cum toţi? se încruntă Tien-huă.

— Acum cîteva minute, am mai auzit eu povestea asta. Poftim, priveşte pe fereastră! Ăla care trece cu bacul pe partea cealaltă are şi el un prieten în expediţie… Parcă v-aţi înţeles cu toţii! Convoiul a trecut. Acum lasă-mă, căci n-am timp! Am vorbit prea mult.

Chiar şi fără aceste cuvinte amabile din partea bătrînului funcţionar, Tien-huă nu ştia cum să alerge mai repede să-l poată zări pe cel care trecea cu bacul. Ajuns pe pasarelă, reuşi să distingă statura atletică a unui om care-i părea cunoscut.

În grabă mare se reîntoarse pe vas şi, după o scurtă discuţie cu căpitanul, ajunse la înţelegere cu acesta ca în primul rând să-i păzească pe cei doi copii, iar în al doilea rînd să acosteze cît mai repede la celălalt mal, în dreptul unui loc în care Skoda lui să poată trage imediat pe şosea. Cea de-a doua condiţie fu însă mai greu de îndeplinit. Copiii dormeau somnul unei straşnice oboseli, aşa că în acest timp nici măcar nu se întoarseră pe cealaltă parte. În schimb, bacul, pe care se afla o maşină, atinsese cealaltă coastă, pe cînd şalupa se

găsea abia la mijlocul fluviului.

De necaz, Tien-huă scrîşni din dinţi, de-i troznіră fălcile.

*

* *

Şan-lun trecuse pe lîngă convoiul condus de Li Cian-su şi i-o luă înainte aproape cu o oră. Se îndreptă cu toată viteza spre stînca de la Ta-şui, stîrnind rafale de apostrofuri şi blesteme din partea şoferilor expediţiei şi a ţăranilor paşnici, pe care de mai multe ori fu cât pe-aci să-i zvîrle în şanţul şoselei.

Gonea cu aproape 120 km pe oră. Ajuns în dreptul stîncii, viră brusc şi stopă chiar la marginea drumului, îndărătul unui dinte de piatră. Repede de tot, scoase din maşină butelca plină cu amestecul de napalm. Cu îndemînare, împrăştia lichidul pe o mare porţiune a şoselei. Îşi dădea seama că nu mai are timp prea mult căci în zare se şi profilau primele autocamioane, iar pe lîngă dînsul trecuse de cu- rînd în mare viteză, o Skodă de tip militar.

Treaba o dată terminată, şoseaua părea unsă cu petrol. Şan-lun începu să se caţere ca un disperat spre vîrful stîncii. Un fir rece de sudoare îi curgea de-a lungul şirii spinării. Întoarse capul. La 200 m de piciorul stîncîi, pe şosea, apăruseră primele autocamioane. Se apropiau. Cu un efort supraomenesc, Şan-lun se săltă pe creasta stîncii. Un rînjet strîmb de satisfacţie îi flutură pe faţă, dezvăluindu-i gura ştirbă. Sub aureola vineţie a loviturii care nu trecuse, ochiul teroristului sticli fioros. Gustîndu-şi victoria, scoase cu o perversă încetineală pistolul. Ridica mîna, ochi şi apăsă pe trăgaci.

*

* *

Kriegsfeld, cu căştile puse pe urechi, intercepta atent o comunicare. În faţa lui pe o hîrtie, literele puse una lângă

alta formară următorul text: „Am făcut praf din expediţie – n-a scăpat nimeni şi nimic. Totul e la pămînt. Încetez pentru un timp transmisia căci mi s-a stricat mecanismul. Rog informaţi-l pe Ciu şi puneţi-l la curent”.

— *Verfluchter Narr!*[22] blestema Gunther când puse ultimul punct.

— Cum? sări Strowberry. A fost prins?

— Ei, zum Teufel![23] Da’ de unde! A reuşit, dar i s-a stricat drăcovenia şi nu mai poate comunica nimic. Acum trebuie să-l prind eu pe Ciu…

— Am prevăzut eu că aşa o să se întîmple cu aiurelile tale suflătoare, replică Joe cu un aer de triumf.

Mîrîind ceva, Kriegsfeld se întoarse spre aparatul de radioemisie, mută un comutator, puse o banană la un contact şi începu să apese pe nişte clape dispuse ca la un pian în miniatură. Cam după o jumătate de oră de aşteptare încordată, se aprinse un bec roşu. Apoi răsună un semnal convenţional, primele acorduri din „I’m going to Montana”

— L-am găsit pe meşterul Ciu… Aşa… răspunde…

Febril, Gunther Kriegsfeld începu să apese pe clape.

Ca să fie mai clar, vom încerca să arătăm cititorilor noştri cele petrecute ca şi cum ar fi fost o discuţie telefonică. Deci are cuvîntul Herr Kriegsfeld:

— Când treci la acţiune?

— Imediat ce primesc rezultatul de la Şan-lun.

— Şan-lun şi-a făcut treaba…

— Dar nu mi-a cîntat nimic…

— Lasă, ne-a comunicat nouă… Tu să-mi spui ce vrei să faci şi când?

— Mîine seara, după ce trec de Landou, incep să…

— Ba mîine seară să termini! N-avem vreme de vorbe goale. Acţionează rapid!

---

22 Tîmpit blestemet

23 La dracu' !

— Bine, şefule! Intîi îi voi adormi pe toţi, iar cînd mieluşeii vor fi strînşi în ţarc, arunc în aer toată mustăria…

— Unde-o să fie distracţia?

— Păi… nu ştiu încă… unde mi-o veni şi mie bine…

— Dacă faci aşa, luăm pielea după tine, dobitocule! Pricepe că avem nevoie de o reprezentaţie „kolosală”!. Să-ţi plesnească ochii pe hartă şi să ne spui precis unde…

(continuare în numărul 14)